Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 1. augusta 2025*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Právny štát – Účinná súdna ochrana v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie – Článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ – Zásady neodvolateľnosti a nezávislosti sudcov – Rozhodnutie o tom, že sudca najvyššieho súdu bude na obmedzené časové obdobie zasadať v inom senáte tohto súdu, bez súhlasu tohto sudcu – Prednosť práva Únie – Verejné zákazky – Smernica 2004/17/ES – Postupy verejného obstarávania – Uplatňovanie na dohodu o prevode vlastníckych práv k osvedčeniam o pôvode zelenej elektrickej energie – Smernica 92/13/EHS – Článok 2d ods. 1 – Postupy preskúmavania vo veciach verejného obstarávania – Neplatnosť zmluvy – Obstarávateľ, ktorý sa domáha zrušenia zmluvy uzavretej v rozpore s pravidlami verejného obstarávania – Zneužitie práva – Neexistencia“

V spojených veciach C-422/23, C-455/23, C-459/23, C-486/23 a C-493/23 [Daka] [i],

ktorých predmetom je päť návrhov na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaných rozhodnutiami Sąd Najwyższy (Najvyšší súd, Poľsko) z 3. a 21. apríla 2023, ako aj z 13. júna 2023, a doručených Súdnemu dvoru 10., 20., 21. a 31. júla 2023, ako aj 3. augusta 2023, ktoré súvisia s konaniami

T. B.

proti

C. B.,

za účasti:

D. B. (C-422/23),

a

G. T.

proti

T. S.A. (C-455/23),

a

* Jazyk konania: poľština.

[i] Názov tejto veci je fiktívny. Nezodpovedá skutočnému menu ani názvu žiadneho z účastníkov konania.

E. S.A.

proti

W. sp. z o.o.,

Bank S.A. (C-459/23),

a

S. sp. z o.o.

proti

V. sp. z o.o. (C-486/23),

a

Miasto W.

proti

M. T.,

E. T.,

A. W. (C-493/23),

za účasti:

Prokurator Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga w Warszawie,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory K. Jürimäe (spravodajkyňa), predseda Súdneho dvora K. Lenaerts, vykonávajúci funkciu sudcu druhej komory, sudcovia M. Gavalec, Z. Csehi a M. Condinanzi,

generálna advokátka: T. Ćapeta,

tajomník: M. Siekierzyńska, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 8. januára 2025,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– E. S.A., v zastúpení: P. Łącki, adwokat,

– Prokuratura Okręgowa Warszawa-Praga w Warszawie, v zastúpení: D. Winiarek, Zastępca Prokuratora Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie,

– poľská vláda, v zastúpení: A. Bodnar, B. Majczyna, M. Rzotkiewicz, M. Taborowski a S. Żyrek, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: K. Herrmann, P. J. O. Van Nuffel a G. Wils, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ v spojení s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) (veci C-422/23, C-455/23, C-459/23, C-486/23 a C-493/23), zásady prednosti práva Únie (veci C-455/23, C-459/23 a C-486/23), článku 1 ods. 2 písm. c), článku 1 ods. 4, článku 2 ods. 1 písm. b), článku 3 ods. 3 písm. b), článku 14, článku 16 písm. a) a článku 20 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb (Ú. v. EÚ L 134, 2004, s. 1; Mim. vyd. 06/007, s. 19), zmenenej nariadením Komisie (ES) č. 1177/2009 z 30. novembra 2009 (Ú. v. EÚ L 314, 2009, s. 64) (ďalej len „smernica 2004/17“), článku 2d ods. 1 písm. a) smernice Rady 92/13/EHS z 25. februára 1992, ktorou sa koordinujú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia o uplatňovaní právnych predpisov spoločenstva, o postupoch verejného obstarávania subjektov pôsobiacich vo vodnom, energetickom, dopravnom a telekomunikačnom sektore (Ú. v. ES L 76, 1992, s. 14; Mim. vyd. 06/001, s. 315), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2007/66/ES z 11. decembra 2007 (Ú. v. EÚ L 335, 2007, s. 31) (ďalej len „smernica 92/13“), ako aj všeobecnej zásady zákazu zneužitia práva (vec C-459/23).

2 Tieto návrhy boli podané v rámci piatich sporov, v ktorých proti sebe stoja T. B. a C. B. vo veci rozdelenia spoločného majetku a dedičstva (vec C-422/23), G. T. a T. S.A. vo veci uvoľnenia záruky a výkonu akcií vo vlastníctve spoločnosti (vec C-455/23), spoločnosť E. S.A. (ďalej len „spoločnosť E.“) na jednej strane a spoločnosť W. sp. z o.o. (ďalej len „spoločnosť W.“) a Bank S.A. na druhej strane vo veci právnej neexistencie zmluvného vzťahu (vec C-459/23), spoločnosti S. sp. z o.o. a V. sp. z o.o. vo veci výzvy na zaplatenie (vec C-486/23), a Miasto W. na jednej strane a M. T., E. T. a A. W. na druhej strane vo veci povinnosti predložiť prejav vôle (vec C-493/23).

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2003/88/ES

3 V článku 6 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (Ú. v. EÚ L 299, 2003, s. 9; Mim. vyd. 05/004, s. 381) sa uvádza:

„Členské štáty prijmú opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie toho, že v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov:

…

b) priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín.“

Smernica 92/13

4 Podľa článku 2d ods. 1 písm. a) a článku 2d ods. 2 smernice 92/13:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby orgán zodpovedný za preskúmanie, ktorý je nezávislý od obstarávateľa, považoval zmluvu za neplatnú alebo aby tento orgán rozhodol o neplatnosti zmluvy v týchto prípadoch:

a) ak obstarávateľ zadal zákazku bez predchádzajúceho uverejnenia oznámenia v *Úradnom vestníku Európskej únie* bez toho, aby to bolo prípustné podľa [smernice 2004/17]

…

2. Dôsledky neplatnosti zmluvy sa upravia vo vnútroštátnom práve.

Vo vnútroštátnom práve sa môže so spätnou účinnosťou ustanoviť zrušenie všetkých zmluvných povinností alebo obmedziť zrušenie na tie povinnosti, ktoré je ešte potrebné vykonať. V druhom prípade členské štáty zabezpečia uplatnenie iných sankcií v zmysle článku 2e ods. 2.“

5 Článok 2d ods. 1 písm. a) a článok 2d ods. 2 smernice 92/13 boli do smernice 92/13 vložené smernicou 2007/66. Odôvodnenia 2, 13, 14 a 20 smernice 2007/66 znejú:

„(2) … Členské štáty by v súlade s judikatúrou Súdneho dvora mali zabezpečiť, aby voči rozhodnutiam verejných obstarávateľov a obstarávateľov o tom, či určitá zákazka patrí do osobnej alebo vecnej pôsobnosti [smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (Ú. v. EÚ L 134, 2004, s. 114; Mim. vyd. 06/007, s. 132)] a [smernice 2004/17], boli k dispozícii účinné a rýchle opravné prostriedky.

…

(13) S cieľom bojovať proti nezákonne vedenému priamemu zadávaniu zákaziek, ktoré Súdny dvor označil za najvážnejšie porušenie práva Spoločenstva v oblasti zadávania verejných zákaziek zo strany verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa, by sa mali ustanoviť účinné, primerané a odradzujúce sankcie. Zmluvy uzavreté na základe nezákonne vedeného priameho zadávania zákaziek by sa preto mali v zásade považovať za neplatné. Neplatnosť by nemala byť automatická, ale mal by ju overiť nezávislý orgán zodpovedný za preskúmanie alebo by mala vyplynúť z rozhodnutia tohto orgánu.

(14) Neplatnosť je najúčinnejším spôsobom na obnovenie súťaže a vytvorenie nových obchodných príležitostí pre tie hospodárske subjekty, ktorým bola nezákonným spôsobom odobratá možnosť zúčastniť sa na súťaž[i]. Priame zadávanie zákaziek v zmysle tejto smernice by malo zahŕňať všetky zadania zákaziek uskutočnené bez predchádzajúceho uverejnenia oznámenia o vyhlásení zadávacieho konania v *Úradnom vestníku Európskej únie* v zmysle smernice [2004/18]. To zodpovedá konaniu bez predchádzajúcej výzvy na súťaž v zmysle smernice [2004/17].

…

(20) Táto smernica by nemala vylučovať uplatňovanie prísnejších sankcií v súlade s vnútroštátnym právom.“

Smernica 2004/17

6 Odôvodnenia 2, 3 a 9 smernice 2004/17 zneli:

„(2) Jedným z hlavných dôvodov zavedenia pravidiel pre koordináciu postupov zadávania zákaziek v týchto odvetviach je rôznorodosť spôsobov, akými môžu vnútroštátne orgány ovplyvniť správanie sa týchto subjektov…

(3) Ďalším hlavným dôvodom, prečo je potrebné koordinovať konania na zadávanie zákaziek uplatňované subjektmi podnikajúcimi v týchto odvetviach je uzatvorená povaha trhov, na ktorých pôsobia…

…

(9) S cieľom zaručiť liberalizáciu pri zákazkách verejného obstarávania zadávaných subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb, odporúča sa vypracovanie ustanovení Spoločenstva pre koordináciu zákaziek, ktoré presahujú určitú hodnotu. …“

7 Podľa článku 1 tejto smernice:

„1. Na účely tejto smernice sa použijú pojmy vymedzené v tomto článku.

2. …

c) ‚Zákazky na dodávku tovaru‘ sú iné zákazky, ako zákazky uvedené v písmene b), ktorých predmetom je nákup, lízing, prenájom alebo kúpa výrobkov na splátky, s možnosťou odkúpenia alebo bez takejto možnosti.

Zákazka, ktorej predmetom je dodávka výrobkov a ktorá taktiež ako vedľajší predmet zahŕňa ich montáž a inštaláciu, sa považuje za ‚zákazku na dodávku tovaru‘.

…

4. ‚Rámcová dohoda‘ je dohoda medzi jedným alebo viacerými obstarávateľmi uvedenými v článku 2 ods. 2 a jedným alebo viacerými hospodárskymi subjektmi, ktorej účelom je stanoviť podmienky upravujúce zákazky, ktoré sa budú zadávať počas daného obdobia, najmä pokiaľ ide o cenu, a prípadne aj o predpokladané množstvo.“

8 V článku 2 ods. 1 a 2 uvedenej smernice sa uvádzalo:

„1. Na účely tejto smernice

…

b) ‚verejný podnik‘ je každý podnik, nad ktorým môžu verejní obstarávatelia vykonávať priamy alebo nepriamy rozhodujúci vplyv z dôvodu vlastníctva, finančnej účasti v takom podniku alebo z dôvodu pravidiel, ktorými sa spravuje.

Rozhodujúci vplyv zo strany verejných obstarávateľov sa predpokladá, ak títo verejní obstarávatelia priamo alebo nepriamo vo vzťahu k podniku:

– vlastnia väčšinu upísaného základného imania podniku…

…

2. Táto smernica sa vzťahuje na obstarávateľov:

a) ktorí sú verejnými obstarávateľmi alebo verejnými podnikmi a ktorí vykonávajú jednu z činností uvedených v článkoch 3 až 7;

…“

9 Článok 3 ods. 3 tejto smernice stanovoval:

„V prípade elektrickej energie sa táto smernica vzťahuje na tieto činnosti:

a) prevádzkovanie alebo poskytovanie prístupu do stálych sietí určených na poskytovanie služieb verejnosti v súvislosti s výrobou, prepravou alebo distribúciou elektrickej energie; alebo

b) zásobovanie takýchto sietí elektrickou energiou.“

10 V článku 14 smernice 2004/17 sa uvádzalo:

„1. Obstarávatelia môžu považovať rámcovú dohodu za zákazku v zmysle článku 1 ods. 2 a zadať ju v súlade s touto smernicou.

2. Ak obstarávatelia zadali rámcovú dohodu v súlade s touto smernicou, môžu pri zadávaní zákaziek na základe rámcovej dohody uplatniť článok 40 ods. 3 písm. i).

3. Ak rámcová dohoda nebola zadaná v súlade s touto smernicou, obstarávatelia nemôžu využiť článok 40 ods. 3 písm. i).

4. Obstarávatelia nesmú zneužívať rámcové dohody s cieľom brániť hospodárskej súťaži, obmedzovať ju alebo ju narušovať.“

11 Podľa článku 16 písm. a) tejto smernice:

„Táto smernica sa vzťahuje na zákazky, ktoré nie sú vylúčené podľa článkov 19 až 26 alebo podľa článku 30, ktoré sa týkajú vykonávania príslušnej činnosti, a ktorých predpokladaná hodnota bez dane z pridanej hodnoty (DPH) nie je nižšia ako tieto prahové hodnoty:

a) 387 000 EUR v prípade zákaziek na dodávky tovaru a na služby“.

12 Článok 17 uvedenej smernice znel:

„1. Výpočet predpokladanej hodnoty zákazky vychádza z celkovej splatnej sumy bez DPH odhadnutej obstarávateľom. Tento výpočet zohľadní celkovú predpokladanú sumu, vrátane všetkých možností a všetkých prípadných predĺžení zmluvy.

…

2. Obstarávatelia nesmú obchádzať túto smernicu tým, že rozdelia projekty na práce alebo navrhované nákupy určitého množstva tovaru a/alebo služieb alebo že použijú osobitné metódy výpočtu predpokladanej hodnoty zákazky.

3. Pri rámcových dohodách a dynamických obstarávacích systémoch sa vychádza z najvyššej predpokladanej hodnoty všetkých zákaziek predpokladaných počas celej doby platnosti dohody alebo systému, bez DPH.

…

7. V prípade zákaziek na dodávku tovaru alebo na služby, ktoré sa opakujú, alebo pri ktorých sa plánuje obnovenie v rámci daného obdobia, výpočet predpokladanej hodnoty zákazky vychádza:

a) buď z celkovej skutočnej hodnoty po sebe nasledujúcich zákaziek rovnakého druhu zadaných v priebehu predchádzajúcich dvanástich mesiacov alebo v priebehu finančného roku [predchádzajúceho účtovného obdobia – *neoficiálny preklad*], upravenej podľa možnosti tak, aby zohľadňovala zmeny množstva alebo hodnoty, ku ktorým by došlo v priebehu 12 mesiacoch po zadaní pôvodnej zákazky;

b) alebo z celkovej predpokladanej hodnoty po sebe nasledujúcich zákaziek zadaných v priebehu 12 mesiacov po prvej dodávke alebo v priebehu rozpočtového roku, ak táto [alebo v priebehu účtovného obdobia, ak toto obdobie – *neoficiálny preklad*], trvá dlhšie ako 12 mesiacov.“

13 V článku 20 ods. 1 tejto smernice sa uvádzalo:

„Táto smernica sa nevzťahuje na zákazky, ktoré obstarávatelia zadávajú na iné účely, ako je vykonávanie ich činností v zmysle článkov 3 až 7 alebo na vykonávanie takýchto činností v tretej

krajine, v podmienkach, ktoré si nevyžadujú fyzické využitie siete alebo geografického územia v rámci [Európskeho s]poločenstva.“

14 Článok 40 ods. 3 písm. i) smernice 2004/17 stanovoval:

„Obstarávatelia môžu použiť konanie bez predchádzajúcej výzvy na súťaž v týchto prípadoch:

…

i) pri zákazkách, ktoré sa zadávajú na základe rámcovej dohody, ak je splnená podmienka uvedená v článku 14 ods. 2.“

Smernica 2014/25/EÚ

15 Podľa odôvodnenia 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES (Ú. v. EÚ L 94, 2014, s. 243):

„Bez toho, aby sa akýmkoľvek spôsobom rozšíril rozsah pôsobnosti tejto smernice, by sa malo spresniť, že ak sa v tejto smernici odkazuje na zásobovanie elektrinou, patrí sem aj výroba a veľkoobchodný a maloobchodný predaj elektriny.“

16 Článok 7 prvý odsek tejto smernice stanovuje:

„Na účely článkov 8, 9 a 10 zahŕňa pojem ‚zásobovanie‘ výrobu/produkciu, veľkoobchodný a maloobchodný predaj.“

17 V článku 9 ods. 1 uvedenej smernice sa uvádza:

„V prípade elektriny sa táto smernica uplatňuje na tieto činnosti:

a) poskytovanie prístupu do stálych sietí určených na poskytovanie služieb verejnosti v súvislosti s výrobou, prepravou alebo distribúciou elektriny alebo prevádzkovanie takýchto sietí;

b) zásobovanie týchto sietí elektrinou.“

Smernica 2009/28/ES

18 Článok 2 druhý odsek písm. k) a l) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, 2009, s. 1) obsahoval tieto vymedzenia pojmov:

„k) ‚systém podpory‘: je akýkoľvek nástroj, systém alebo mechanizmus, ktorý uplatňuje členský štát alebo skupina členských štátov a ktorý podporuje využívanie energie z obnoviteľných zdrojov energie znížením nákladov na túto energiu, zvýšením ceny, za ktorú sa môže predávať, alebo zvýšením nakúpeného objemu takejto energie prostredníctvom povinnosti využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie alebo inak; toto okrem iného zahŕňa aj

investičnú pomoc, oslobodenie od dane alebo zníženie dane, vrátenie dane, systémy podpory povinnosti využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie vrátane systémov využívajúcich ‚zelené' certifikáty a systémy priamej podpory cien vrátane výkupných sadzieb a vyplácania prémií;

l) ‚povinnosť využitia energie z obnoviteľných zdrojov energie': je národný systém podpory, v rámci ktorého sa vyžaduje od výrobcov energie, aby do svojej výroby zahrnuli daný podiel energie z obnoviteľných zdrojov energie, od dodávateľov energie sa vyžaduje, aby do svojich dodávok zahrnuli daný podiel energie z obnoviteľných zdrojov energie, a od spotrebiteľov energie sa vyžaduje, aby do svojej spotreby zahrnuli daný podiel energie z obnoviteľných zdrojov energie; patria sem aj systémy, podľa ktorých sa tieto požiadavky môžu splniť prostredníctvom ‚zelených' certifikátov."

Poľské právo

Zákon o Najvyššom súde

19 Podľa článku 23 ustawa o Sądzie Najwyższym (zákon o Najvyššom súde) z 8. decembra 2017 (Dz. U. z roku 2018, položka 5), v znení neskorších predpisov (Dz. U. z roku 2021, položka 1904), konkrétne v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len „zákon o Najvyššom súde"):

„Občiansky senát má právomoc rozhodovať vo veciach týkajúcich sa občianskeho a obchodného práva, práva duševného vlastníctva, rodinného práva a poručníctva, ako aj vo veciach registrácie spoločností a registrácie záložných práv."

20 V článku 25 tohto zákona sa uvádza:

„Senát pre pracovnoprávne veci a veci sociálneho zabezpečenia má právomoc rozhodovať vo veciach pracovného práva a sociálneho zabezpečenia."

21 Článok 35 ods. 3 uvedeného zákona stanovuje:

„Prvý predseda Sąd Najwyższy [Najvyšší súd, Poľsko] môže určiť sudcu, ktorý sa zúčastní na prejednaní konkrétnej veci v inom senáte, a so súhlasom sudcu môže na obmedzené časové obdobie prideliť tohto sudcu do iného senátu. Bez súhlasu sudcu možno sudcu prideliť do iného senátu na obdobie najviac šiestich mesiacov za rok. Po uplynutí obdobia, na ktoré bol sudca pridelený do iného senátu, koná predmetný sudca vo veciach, ktoré mu boli zverené v tomto senáte, až do ich ukončenia."

Zákon o verejnom obstarávaní

22 Článok 132 ods. 1 ustawa – Prawo zamówień publicznych (zákon o verejnom obstarávaní) z 29. januára 2004 (Dz. U. č. 19, položka 177) v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej, pokiaľ ide o vec C-459/23, stanovoval:

„Ustanovenia tejto kapitoly sa uplatňujú na zákazky zadávané verejnými obstarávateľmi uvedenými v článku 3 ods. 1 bode 3 a ich združeniami a verejnými obstarávateľmi uvedenými v článku 3 ods. 1 bode 4… s výhradou článku 3 ods. 1 bodu 5, ak sa zákazka zadáva na účely vykonávania niektorej z týchto činností:

…

(3) vytváranie sietí na poskytovanie verejných služieb súvisiacich s výrobou, prenosom alebo distribúciou elektriny, plynu alebo tepla alebo dodávanie elektriny, plynu alebo tepla do týchto sietí, alebo správa týchto sietí…“

23 V článku 146 tohto zákona v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej, pokiaľ ide o vec C-459/23, sa uvádzalo:

„1. Zmluva sa musí zrušiť, ak verejný obstarávateľ:

…

(2) neuverejnil oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania v *Biuletynie zamówień Publicznych* [*Vestník verejného obstarávania*] alebo nezaslal oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania Úradu pre vydávanie publikácií [Európskej únie];

…

4. Z dôvodov uvedených v odsekoch 1 a 6 sa nemožno domáhať neplatnosti zmluvy na základe článku 189 ustawa – Kodeks postępowania cywilnego [Občiansky súdny poriadok zo 17. novembra 1964 (Dz. U. č. 43, položka 296), v znení neskorších predpisov].“

Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky

Skutkové okolnosti a otázky spoločné pre všetky veci

24 Občianskoprávnemu senátu Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) (ďalej len „občianskoprávny senát“), ktorý je vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, bolo predložených päť kasačných opravných prostriedkov.

25 Predsedníčka občianskoprávneho senátu uzneseniami určila rozhodovacie zloženia v podobe trojčlenných senátov, z ktorých každý mal rozhodovať o jednej z týchto piatich vecí, a pre každú vec určila sudcu spravodajcu.

26 V každom z takto určených trojčlenných senátov zasadajú okrem sudcu občianskoprávneho senátu dvaja sudcovia vymenovaní do senátu pre pracovnoprávne veci a veci sociálneho zabezpečenia Sąd Najwyższy (Najvyšší súd). Títo dvaja sudcovia boli uzneseniami prvej

predsedníčky tohto súdu na základe článku 35 ods. 3 zákona o Najvyššom súde pridelení do občianskoprávneho senátu na obdobie troch mesiacov od 1. apríla do 30. júna 2023. V troch z uvedených piatich vecí došlo v rámci týchto pridelení aj k zmene sudcu spravodajcu v prospech niektorých takto pridelených sudcov.

27 Vnútroštátny súd má pochybnosti o nezávislosti a nestrannosti takto vytvorených senátov, a to z dôvodu viacerých skutkových okolností.

28 Po prvé tento súd zdôrazňuje, že dotknutí sudcovia boli do občianskoprávneho senátu na obmedzené časové obdobie pridelení bez ich súhlasu. Okrem toho sa s nimi ani vopred nekonzultovalo.

29 Po druhé uvedený súd poznamenáva, že tieto pridelenia neboli nijako odôvodnené. S poukázaním na dôvody, o ktorých sa písalo v tlači, pokiaľ ide o pridelenie veľkého počtu sudcov – na obmedzené časové obdobie – do občianskoprávneho senátu, tento súd uvádza, že veľký pracovný nápad a značný počet nevybavených vecí tohto senátu sú spôsobené jeho riadením v poslednom čase a nemôžu byť dôvodom na takéto pridelenie.

30 Po tretie pridelení sudcovia nepožívajú podľa poľského práva žiadnu súdnu ochranu. Rozhodnutie o tom, že sa sudca na obmedzené časové obdobie prideľuje do iného senátu, by totiž mohlo byť preskúmané len zo strany Krajowa Rada Sądownictwa (Štátna súdna rada, Poľsko). Toto preskúmanie však vzhľadom na súčasné zloženie tohto súdu nepredstavuje opravný prostriedok na nezávislom a nestrannom súde zriadenom zákonom.

31 V tejto súvislosti vnútroštátny súd uvádza, že existuje paralela medzi prideleniami sudcu – na obmedzené časové obdobie – bez jeho súhlasu do iného senátu, než je senát, do ktorého bol vymenovaný, a opatreniami spočívajúcimi v preložení sudcu bez jeho súhlasu. V bode 118 rozsudku zo 6. októbra 2021,W.Ż. (Senát Najvyššieho súdu pre mimoriadne preskúmanie a veci verejné – Vymenovanie) (C-487/19, EU:C:2021:798), pritom Súdny dvor rozhodol, že takéto opatrenia spočívajúce v preradení by mohli porušovať zásady neodvolateľnosti a nezávislosti sudcov a že by mali byť preskúmateľné súdom.

32 Po štvrté tak predsedníčka občianskoprávneho senátu, ako aj prvá predsedníčka Sąd Najwyższy (Najvyšší súd), ktoré prijali uznesenia, o ktoré ide vo veci samej, boli vymenované za sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) za rovnakých – nezákonných – okolností, akými sú tie, ktoré Súdny dvor preskúmal vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok zo 6. októbra 2021, W.Ż. (Senát Najvyššieho súdu pre mimoriadne preskúmanie a veci verejné – Vymenovanie) C-487/19, EU:C:2021:798). Súdne konania, na ktorých sa zúčastňujú takéto osoby, sú pritom neplatné, pretože sú v rozpore s právom účastníkov konania na spravodlivý proces.

33 Po piate sudcovia, ktorí boli na obmedzené časové obdobie pridelení do občianskoprávneho senátu, neboli oslobodení od výkonu svojej súdnej činnosti v ich pôvodnom senáte. Musia sa tak vysporiadať s dvojnásobným pracovným zaťažením.

34 V prvom rade však toto dvojnásobné pracovné zaťaženie nemá v poľskom práve žiadny právny základ. Článok 35 ods. 3 zákona o Najvyššom súde totiž umožňuje pridelenie sudcu do iného senátu bez súhlasu sudcu len pre konkrétnu vec alebo na obmedzené časové obdobie. V tomto druhom uvedenom prípade by mal dotknutý sudca zasadať len v tomto inom senáte, a nie súčasne v tomto senáte a vo svojom pôvodnom senáte.

35 Ďalej uvedené dvojnásobné pracovné zaťaženie spôsobuje problémy z hľadiska kvality poskytovaného výkonu spravodlivosti, a to vzhľadom na vecnú špecializáciu sudcov Sąd Najwyższy (Najvyšší súd), ktorá je nevyhnutná pre riadne fungovanie tohto súdu. Pridelenie do iného senátu vedie k tomu, že má dotknutý sudca rozhodovať v oblastiach práva, na ktoré nie je špecializovaný.

36 Napokon vnútroštátny súd v niektorých svojich návrhoch na začatie prejudiciálneho konania poznamenáva, že uvedené dvojnásobné pracovné zaťaženie by mohlo byť v rozpore s článkom 6 písm. b) smernice 2003/88. Podľa názoru daného súdu nemožno pripustiť, aby predseda súdu disponoval diskrečnou právomocou, ktorá mu umožňuje zadať sudcovi dodatočné úlohy bez akéhokoľvek dialógu, a to navyše v situácii, že pridanie týchto úloh vedie k prekročeniu maximálnych európskych a vnútroštátnych noriem v oblasti pracovného času.

37 Vzhľadom na tieto skutočnosti má vnútroštátny súd pochybnosti o tom, či rozhodovacie zloženia, ktoré majú rozhodovať o piatich kasačných opravných prostriedkoch, sú v súlade s požiadavkami článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ v spojení s článkom 47 Charty. Vo veciach C-455/23, C-459/23 a C-486/23 sa tento súd okrem toho pýta, či v prípade nesúladu s právom Únie musia tieto rozhodovacie zloženia odmietnuť rozhodovať.

38 Za týchto okolností Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru vo veciach C-422/23 a C-493/23 tieto prejudiciálne otázky:

„1. V situácii, v ktorej ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré stanovuje, že sudca vnútroštátneho súdu poslednej inštancie [sudca Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)] môže byť na základe diskrečného rozhodnutia predsedu tohto súdu [prvý predseda Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)] bez svojho súhlasu pridelený – na obmedzené časové obdobie v rámci jedného roka – z jedného senátu tohto súdu, v ktorom v súlade so svojím vzdelaním a kompetenciami zvyčajne zasadá, do iného senátu tohto súdu, ktorý je príslušný na prejednávanie vecí iného druhu, než sú veci, ktorými sa tento sudca zaoberal doposiaľ, má sa článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ v spojení s článkom 47 [Charty] vykladať v tom zmysle, že vyžaduje, aby takto pridelený sudca mal na účely ochrany jeho nezávislosti a autonómie právo na účinný opravný prostriedok proti tomuto rozhodnutiu na nezávislom a nestrannom súde v konaní, ktoré spĺňa požiadavky vyplývajúce z článkov 47 a 48 [Charty]?

2. [Má sa článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ v spojení s článkom 47 Charty vykladať] v tom zmysle, že súd poslednej inštancie členského štátu [Sąd Najwyższy (Najvyšší súd)], v ktorého trojčlennom senáte zasadajú dvaja sudcovia, ktorí boli bez svojho súhlasu pridelení predsedom uvedeného súdu do iného senátu tohto súdu, než do ktorého boli vymenovaní – pričom týmto iným senátom je senát príslušný na prejedanie veci, o ktorú ide v danom návrhu na začatie prejudiciálneho konania –, bez toho, aby mali títo sudcovia právo vopred podať proti rozhodnutiu o pridelení opravný prostriedok na nestranný a nezávislý súd v konaní, ktoré spĺňa požiadavky vyplývajúce z článkov 47 a 48 [Charty], nie je nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, poskytujúcim účinnú súdnu ochranu jednotlivcom v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie?“

39 Vo veciach C-455/23, C-459/23 a C-486/23 sformuloval Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) svoje otázky takto, pričom uviedol, že vo veci C-459/23 sú položenými otázkami prvá až tretia otázka z celkovo siedmich otázok:

„1. Má sa článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ v zmysle výkladu Súdneho dvora Európskej únie poskytnutého v rozsudku zo 6. októbra 2021, W.Ż. (Senát Najvyššieho súdu pre mimoriadne preskúmanie a veci verejné – Vymenovanie) (C-487/19, EU:C:2021:798), vykladať v tom zmysle, že pridelenie sudcu Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) na obmedzené časové obdobie do iného senátu Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) bez súhlasu tohto sudcu je porušením zásady neodvolateľnosti a nezávislosti sudcov, analogicky ako v prípade preradenia sudcu všeobecného súdu na iné oddelenie toho istého súdu, pokiaľ platí, že:

– sudca Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) je pridelený na rozhodovanie vo veciach, ktorých predmet sa nezhoduje s vecnou príslušnosťou senátu, do ktorého bol tento sudca vymenovaný,

– tento sudca nemá právo podať proti rozhodnutiu o takomto pridelení žiadny súdny opravný prostriedok, ktorý by spĺňal požiadavky uvedené v bode 118 rozsudku zo 6. októbra 2021, W.Ż. (Senát Najvyššieho súdu pre mimoriadne preskúmanie a veci verejné – Vymenovanie) (C-487/19, EU:C:2021:798),

– rozhodnutie prvého predsedu Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) o pridelení sudcu do iného senátu a rozhodnutie predsedu riadiaceho prácu občianskoprávneho senátu…, týkajúce sa prideľovania konkrétnych vecí, boli prijaté osobami, ktoré boli do funkcie sudcov na Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) vymenované za rovnakých okolností, akými sú tie, na základe ktorých bol vydaný rozsudok zo 6. októbra 2021, W.Ż. (Senát Najvyššieho súdu pre mimoriadne preskúmanie a veci verejné – Vymenovanie) (C-487/19, EU:C:2021:798), pričom v zmysle doterajšej judikatúry súdne konania, na ktorých sa zúčastňujú takéto osoby, sú buď neplatné, alebo sú v rozpore s právom účastníkov konania na spravodlivý proces, zakotveným v článku 6 [Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného 4. novembra 1950 v Ríme (ďalej len ‚EDĽP')],

– pridelenie sudcu, bez jeho súhlasu a na obmedzené časové obdobie, do iného senátu Sąd Najwyższy (Najvyšší súd), než je senát, v ktorom vykonáva svoju funkciu, pri zachovaní povinnosti tohto sudcu naďalej zasadať v jeho pôvodom senáte, nemá oporu vo vnútroštátnom práve,

– pridelenie sudcu, bez jeho súhlasu na obmedzené časové obdobie, do iného senátu Sąd Najwyższy (Najvyšší súd), než je senát, v ktorom vykonáva svoju funkciu, vedie k porušeniu článku 6 písm. b) smernice [2003/88]?

2. Bez ohľadu na odpoveď na prvú otázku, má sa článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ vykladať v tom zmysle, že súd, ktorý je zložený v dôsledku rozhodnutia prvého predsedu Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) o pridelení sudcu do iného senátu Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) a rozhodnutia predsedu riadiaceho prácu občianskoprávneho senátu…, týkajúceho sa prideľovania konkrétnych vecí, pričom tieto rozhodnutia boli prijaté osobami, ktoré boli do funkcie sudcov na Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) vymenované za rovnakých okolností, akými sú [tie, na základe ktorých bol vydaný rozsudok zo 6. októbra 2021,] W.Ż. (Senát Najvyššieho súdu pre mimoriadne preskúmanie a veci verejné – Vymenovanie) (C-487/19,

EU:C:2021:798), – za situácie, že z doterajšej judikatúry vyplýva, že súdne konania, na ktorých sa zúčastňujú takéto osoby, sú buď neplatné, alebo sú v rozpore s právom účastníkov konania na spravodlivý proces, zakotveným v článku 6 [EDĽP], – nie je súdom ‚zriadeným zákonom'?

3. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku alebo v prípade, že sa na druhú otázku odpovie v tom zmysle, že takto vytvorený súd nie je súdom ‚zriadeným zákonom', majú sa článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ a zásada prednosti práva Únie vykladať v tom zmysle, že sudcovia vymenovaní do určitého rozhodovacieho zloženia, ktoré je zriadené spôsobom uvedeným v prvej a druhej otázke, môžu odmietnuť vykonávať úkony vo veci, ktorá je im zverená – vrátane rozhodovania –, usudzujúc pritom, že rozhodnutia spočívajúce v tom, že sa títo sudcovia prideľujú do iného senátu Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) a že sú im zadelené konkrétne veci, sú neexistujúcimi rozhodnutiami, alebo je potrebné usudzovať, že títo sudcovia majú povinnosť rozhodovať, pričom ponechajú na účastníkoch konania, aby sa rozhodli, či prípadne napadnú [nimi vydané rozhodnutie] z dôvodu, že porušuje právo účastníkov konania na prejednanie veci súdom, ktorý spĺňa požiadavky článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ a článku 47 [Charty]?"

Skutkové okolnosti a otázky špecifické pre vec C-459/23

40 Spoločnosť E., žalobkyňa vo veci samej vo veci C-459/23, obchoduje s elektrinou. Poľská štátna pokladnica v nej vlastní viac ako 50 % akcií. Spoločnosť W., jedna zo žalovaných vo veci samej v tejto veci, pôsobí v oblasti výroby, prepravy a distribúcie elektriny.

41 Dňa 24. februára 2011 uzavreli spoločnosti E. a W. zmluvu o prevode vlastníckych práv (ďalej len „zmluva, o ktorú ide vo veci samej"). Táto zmluva určovala podmienky prevodu všetkých vlastníckych práv vyplývajúcich zo zelených certifikátov, t. j. osvedčení o pôvode elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie. Spoločnosť W. sa zaviazala previesť na spoločnosť E. vlastníctvo ku všetkým vlastníckym právam vyplývajúcich z týchto certifikátov. Spoločnosť E. sa zaviazala nadobudnúť uvedené certifikáty prostredníctvom priameho zadávania zákaziek na poľskej energetickej burze. Uvedená zmluva tiež stanovovala podmienky odplaty za predaj uvedených certifikátov tým, že zadefinovala cenový vzorec.

42 Po neúspešných pokusoch o opätovné prerokovanie cenových podmienok stanovených v zmluve, o ktorú ide vo veci samej, prestala spoločnosť E. v septembri 2017 vykonávať pokyny na kúpu, ktoré jej predkladala spoločnosť W.

43 Následne podala spoločnosť E. žalobu, ktorou sa domáhala určenia neexistencie zmluvného vzťahu vyplývajúceho z uzavretia zmluvy, o ktorú ide vo veci samej, pričom argumentovala porušením pravidiel verejného obstarávania. Žaloba bola zamietnutá tak v prvostupňovom konaní rozsudkom Sąd Okręgowy w Gdańsku (Krajský súd Gdansk, Poľsko) zo 6. decembra 2018, ako aj v štádiu odvolania rozsudkom Sąd Apelacyjny w Gdańsku (Odvolací súd Gdansk, Poľsko) z 13. augusta 2019. Tieto súdy v podstate konštatovali, že na túto zmluvu sa právo verejného obstarávania nevzťahuje.

44 Spoločnosť E. podala proti rozsudku z 13. augusta 2019 kasačný opravný prostriedok na vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania. Tento súd si kladie otázky týkajúce sa dôvodnosti posúdení, ktoré vykonali súdy rozhodujúce vo veci samej, pokiaľ ide o uplatniteľnosť práva verejného obstarávania na zmluvu, o ktorú ide vo veci samej. Tieto otázky

by boli relevantné v prípade, že by z odpovedí na jeho prvú až tretiu otázku, ktoré sú uvedené v bode 39 tohto rozsudku, vyplývalo, že kasačným opravným prostriedkom, ktorý mu bol predložený, sa musí zaoberať z hmotnoprávneho hľadiska.

45 Po prvé sa uvedený súd pýta, či sa na činnosť obchodovania s elektrinou vzťahuje právo verejného obstarávania. V tejto súvislosti na jednej strane žiada o výklad článku 3 ods. 3 písm. b) smernice 2004/17 s cieľom zistiť, či pojem „zásobovanie… sietí elektrickou energiou“ zahŕňa predaj elektriny. Na druhej strane vzhľadom na článok 20 smernice 2004/17 treba určiť, či sa nákup zelených certifikátov uskutočňuje na účely vykonávania činnosti dodávky elektriny a musí podliehať postupu verejného obstarávania. Ak tento nákup vyplýva zo zákonnej povinnosti a je teda dôsledkom vykonávania činnosti dodávky elektriny, naopak nie je nevyhnutný na vykonávanie činnosti predaja elektriny.

46 Po druhé považuje vnútroštátny súd za potrebné získať presnejšie informácie, pokiaľ ide o výklad článku 1 ods. 4 smernice 2004/17 v spojení s jej článkom 14, na účely určenia, či zmluva, ktorá ukladá zmluvným stranám povinnosť uzatvárať vykonávacie zmluvy za určitých podmienok týkajúcich sa ceny a množstva, predstavuje rámcovú dohodu v zmysle tejto smernice a podlieha postupu verejného obstarávania. V prejednávanej veci celková ročná hodnota transakcií uzavretých medzi spoločnosťami E. a W. v rámci týchto vykonávacích zmlúv prekračuje prahové hodnoty Európskej únie pre sektorové verejné zákazky. Ak by sa však tieto transakcie posudzovali jednotlivo, tieto prahové hodnoty by nedosahovali. Za týchto okolností sa tento súd domnieva, že možno usudzovať, že zmluva, o ktorú ide vo veci samej, nepredstavuje rámcovú dohodu a nepatrí do pôsobnosti práva Únie v oblasti verejného obstarávania. Zdôrazňuje však, že článok 17 ods. 2 smernice 2004/17 zakazuje rozdeľovať zákazky s cieľom obísť tieto prahové hodnoty. Z tohto hľadiska treba určiť, či sa má celková hodnota vykonávajúcich transakcií posudzovať *ex ante* alebo *ex post*.

47 Po tretie sa vnútroštátny súd zamýšľa nad sankciou, ktorá sa má uplatniť z dôvodu priameho zadania zákazky, ku ktorému došlo v úplnom rozpore s pravidlami verejného obstarávania, a zvažuje dve možnosti. Na jednej strane by bolo možné usudzovať, že takéto zadanie zákazky predstavuje prípad neuverejnenia oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, na ktorý sa vzťahuje článok 2d ods. 1 písm. a) smernice 92/13, a v dôsledku toho by bolo možné zmluvu, o ktorú ide vo veci samej, zrušiť. Na druhej strane spoločnosť E. navrhuje rozlišovať medzi neuverejnením oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania a celkovým neuplatnením postupov verejného obstarávania. Druhý uvedený prípad nepatrí do rámca uvedeného ustanovenia, ale vzťahujú sa na neho prísnejšie sankcie stanovené poľským občianskym právom.

48 Po štvrté sa vnútroštátny súd zamýšľa nad tým, či všeobecná zásada zákazu zneužitia práva bráni zrušeniu zmluvy z dôvodu porušenia ustanovení práva Únie v oblasti verejného obstarávania v prípade, že tvrdenie, že došlo k takémuto porušeniu, je len zámienkou na dosiahnutie cieľov, ktoré sú úplne odlišné od cieľov sledovaných normotvorcom Únie, ako napríklad cieľ spočívajúci v tom, aby sa nemusela plniť zmluva, ktorej rentabilita sa pre žalobkyňu znížila.

49 Za týchto okolností Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) okrem troch otázok uvedených v bode 39 tohto rozsudku položil tieto prejudiciálne otázky týkajúce sa veci C-459/23:

„4. Ak je odpoveď na vyššie uvedené otázky taká, že vnútroštátny súd je súdom zriadeným zákonom v zmysle článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, má sa článok 3 ods. 3 písm. b) v spojení s článkom 20 a článkom 1 ods. 2 písm. c) [smernice 2004/17] vykladať v tom zmysle, že verejný podnik uvedený v článku 2 ods. 1 písm. b) tejto smernice, ktorý vykonáva činnosť

v oblasti veľkoobchodného a maloobchodného predaja elektrickej energie, je povinný zelené certifikáty uvedené v článku 2 [druhom odseku] písm. k) a písm. l) smernice [2009/28] nakupovať prostredníctvom verejného obstarávania?

5. Ak je odpoveď na štvrtú otázku kladná, má sa článok 14 v spojení s článkom1 ods. 4 smernice 2004/17 vykladať v tom zmysle, že rámcová dohoda medzi takýmto podnikom a výrobcom energie z obnoviteľných zdrojov energie sa musí uzavrieť postupom stanoveným pre verejné obstarávanie v prípade, že odhadovaná (hoci v zmluve neuvedená) celková hodnota zelených certifikátov nakupovaných na základe tejto zmluvy presahuje prahovú hodnotu uvedenú v článku 16 písm. a) tejto smernice, no hodnota jednotlivých transakcií uzavretých pri plnení tejto zmluvy túto prahovú hodnotu nepresahuje?

6. Ak sú odpovede na [štvrtú a piatu otázku] kladné, predstavuje uzavretie zmluvy, pri ktorom neboli vôbec dodržané pravidlá verejného obstarávania, prípad uvedený v článku 2d ods. 1 písm. a) [smernice 92/13] alebo ide o iný prípad porušenia práva Európskej únie v oblasti verejného obstarávania, na základe ktorého je možné vyhlásiť zmluvu za neplatnú mimo rámca postupu stanoveného vo vnútroštátnom práve, ktorým bola [táto smernica] prebratá?

7. Ak sú odpovede na [štvrtú a piatu otázku] kladné, má sa všeobecná zásada zákazu zneužitia práva vykladať v tom zmysle, že podnik, ktorý je obstarávateľom, t. j. podnik, ktorý je uvedený v článku 2 ods. 1 písm. b) smernice 2004/17, sa nemôže domáhať neplatnosti zmluvy, ktorú uzavrel s dodávateľom v rozpore s vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktorými sa preberajú smernice Únie v oblasti verejného obstarávania, pokiaľ skutočným dôvodom, na základe ktorého sa domáha vyhlásenia zmluvy za neplatnú, nie je rešpektovanie práva Únie, ale zníženie rentability jej plnenia zo strany podniku, ktorý je obstarávateľom?“

50 Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 10. októbra 2023 boli veci C-422/23, C-455/23, C-459/23, C-486/23 a C-493/23 spojené na spoločné konanie na účely písomnej časti konania, ústnej časti konania, ako aj rozsudku.

O prípustnosti návrhov na začatie prejudiciálneho konania

51 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry prináleží samotnému Súdnemu dvoru, aby preskúmal podmienky, za akých sa vnútroštátny súd naň obrátil, s cieľom preveriť svoju vlastnú právomoc alebo prípustnosť návrhu, ktorý mu bol predložený (rozsudok z 11. júla 2024, Hann-Invest a i., C-554/21, C-622/21 a C-727/21, EU:C:2024:594, bod 29, ako aj citovaná judikatúra).

52 Keďže návrhy na začatie prejudiciálneho konania podali rôzne rozhodovacie zloženia v rámci občianskoprávneho senátu, treba overiť, či orgán predkladajúci návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý vyjadruje svoje pochybnosti, pokiaľ ide o jeho vlastnú nezávislosť, má povahu „súdneho orgánu“ v zmysle článku 267 ZFEÚ.

53 V tejto súvislosti z ustálenej judikatúry vyplýva, že pri posudzovaní, či má vnútroštátny orgán predkladajúci návrh na začatie prejudiciálneho konania povahu „súdneho orgánu“ v zmysle článku 267 ZFEÚ, čo predstavuje otázku, ktorá spadá výlučne do práva Únie, a teda pri posudzovaní toho, či je návrh na začatie prejudiciálneho konania prípustný, berie Súdny dvor do úvahy súhrn okolností, akými sú zákonný základ tohto orgánu, jeho trvalosť, záväzný charakter jeho právnych aktov, kontradiktórna povaha jeho konania, uplatňovanie právnych noriem týmto

orgánom, ako aj jeho nezávislosť [pozri v tomto zmysle rozsudky z 30. júna 1966, Vaassen-Göbbels, 61/65, EU:C:1966:39, s. 395; z 21. decembra 2023, Krajowa Rada Sądownictwa (Zotrvanie v sudcovskej funkcii), C-718/21, EU:C:2023:1015, bod 40 a citovaná judikatúra, ako aj zo 7. mája 2024, NADA a i., C-115/22, EU:C:2024:384, bod 35].

54 Súdny dvor už uviedol, že Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) ako taký spĺňa takto pripomenuté požiadavky a spresnil, že pokiaľ návrh na začatie prejudiciálneho konania podal vnútroštátny súd, treba vychádzať z domnienky, že tento súd spĺňa tieto požiadavky, a to bez ohľadu na jeho konkrétne zloženie [rozsudky z 29. marca 2022, Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, body 68 a 69, ako aj z 21. decembra 2023, Krajowa Rada Sądownictwa (Zotrvanie v sudcovskej funkcii), C-718/21, EU:C:2023:1015, bod 41].

55 Túto domnienku však možno vyvrátiť, pokiaľ by právoplatné súdne rozhodnutie vydané vnútroštátnym alebo medzinárodným súdom viedlo ku konštatovaniu, že súd, ktorý je vnútroštátnym súdom predkladajúcim návrh na začatie prejudiciálneho konania, nemá postavenie nezávislého a nestranného súdu zriadeného zákonom v zmysle článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ v spojení s článkom 47 druhým odsekom Charty [rozsudky z 29. marca 2022, Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, bod 72, a z 21. decembra 2023, Krajowa Rada Sądownictwa (Zotrvanie v sudcovskej funkcii), C-718/21, EU:C:2023:1015, bod 44].

56 Súdny dvor vo vzťahu k návrhom podaným rozhodovacím zložením, ktoré tvoril samosudca občianskoprávneho senátu, pritom rozhodol, že vzhľadom na svoju vlastnú judikatúru týkajúcu sa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ v spojení s článkom 47 druhým odsekom Charty, na základe rôznych zistení a posúdení, ktoré uviedol jednak Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku z 3. februára 2022, Advance Pharma sp. z o.o. v. Poľsko (CE:ECHR:2022:0203JUD00146920), a jednak Naczelny Sąd Administracyjny (Najvyšší správny súd, Poľsko) v rozsudku zo 6. mája 2021, treba konštatovať, že takéto rozhodovacie zloženie nemá – z dôvodu okolností, za ktorých došlo k vymenovaniu sudcu, ktorý ho tvorí – postavenie nezávislého a nestranného súdu zriadeného zákonom v zmysle týchto ustanovení práva Únie. V dôsledku uvedeného treba domnienku uvedenú v bode 54 tohto rozsudku považovať za vyvrátenú [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. novembra 2024, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, C-326/23, EU:C:2024:940, body 29 až 37].

57 V prejednávanej veci zo žiadnej skutočnosti uvedenej v spise, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, nevyplýva, že sudcovia tvoriaci rozhodovacie zloženia, ktoré podali návrhy na začatie prejudiciálneho konania, boli vymenovaní do občianskoprávneho senátu tým istým postupom, aký bol uplatnený pri vymenovaní samosudcu, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok zo 7. novembra 2024, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (C-326/23, EU:C:2024:940). Z tohto spisu nevyplýva ani to, že vymenovanie týchto sudcov bolo predmetom vecí, v ktorých boli vydané rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva a Naczelny Sąd Administracyjny (Najvyšší správny súd), uvedené v predchádzajúcom bode.

58 Za týchto okolností pochybnosti vnútroštátneho súdu, pokiaľ ide o jeho vlastnú nezávislosť, nepostačujú na vyvrátenie domnienky uvedenej v bode 54 tohto rozsudku.

O prejudiciálnych otázkach

O otázkach vo veciach C-422/23 a C-493/23, ako aj o prvej a druhej otázke vo veciach C-455/23, C-459/23 a C-486/23

O prípustnosti

59 Európska komisia sa domnieva, že prvé otázky vo veciach C-422/23 a C-493/23, ako aj druhé otázky vo veciach C-455/23, C-459/23 a C-486/23 sú neprípustné. Podľa jej názoru tieto otázky nie sú nevyhnutné na vyriešenie sporov vo veciach samých, keďže tieto spory sa netýkajú ani rozhodnutia prvej predsedníčky Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) prideliť sudcu do iného senátu tohto súdu, ani zákonnosti postupu vymenovania tejto prvej predsedníčky a predsedníčky občianskoprávneho senátu do funkcií sudcov.

60 V prejednávanej veci vnútroštátny súd v piatich sporoch vo veciach samých musí, tak ako vyplýva z návrhov na začatie prejudiciálneho konania, určiť *in limine litis*, či je on sám nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom v zmysle článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ v spojení s článkom 47 druhým odsekom Charty, v situácii, že viacerí sudcovia tvoriaci rozhodovacie zloženia občianskoprávneho senátu, ktoré podali návrhy na začatie prejudiciálneho konania, boli do tohto občianskoprávneho senátu dočasne pridelení a svoje pridelenie do tohto občianskoprávneho senátu nemajú možnosť napadnúť.

61 Z judikatúry Súdneho dvora pritom vyplýva, že prejudiciálne otázky, ktorých cieľom je umožniť vnútroštátnemu súdu rozhodnúť *in limine litis* o takých ťažkostiach procesnej povahy, akými sú ťažkosti súvisiace s jeho vlastnou právomocou rozhodnúť vo veci, ktorú prejednáva, alebo tiež s právnymi účinkami, ktoré majú alebo nemajú byť priznané súdnemu rozhodnutiu, ktoré potenciálne bráni ďalšiemu prejednaniu takejto veci týmto súdom, sú podľa článku 267 ZFEÚ prípustné [rozsudky z 13. júla 2023, YP a i. (Zbavenie imunity a pozastavenie výkonu funkcie sudcu), C-615/20 a C-671/20, EU:C:2023:562, bod 47, ako aj citovaná judikatúra, a zo 6. marca 2025, D. K. (Vylúčenie sudcu z rozhodovania vo veciach, ktoré mu boli pridelené), C-647/21 a C-648/21, EU:C:2025:143, bod 53].

62 Za týchto okolností platí, že prvé otázky vo veciach C-422/23 a C-493/23, ako aj druhé otázky vo veciach C-455/23, C-459/23 a C-486/23, sú prípustné.

O veci samej

– *Úvodné poznámky*

63 Článok 19 ZEÚ, ktorý konkretizuje hodnotu právneho štátu potvrdenú článkom 2 ZEÚ, ukladá vnútroštátnym súdom a Súdnemu dvoru povinnosť zabezpečiť plné uplatňovanie práva Únie vo všetkých členských štátoch, ako aj súdnu ochranu, ktorá pre osoby podliehajúce súdnej právomoci vyplýva z tohto práva [rozsudky z 2. marca 2021, A.B. a i. (Vymenovanie sudcov na Najvyšší súd – Odvolanie), C-824/18, EU:C:2021:153, bod 108, ako aj zo 16. novembra 2021, Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim a i., C-748/19 až C-754/19, EU:C:2021:931, bod 59].

64 V tomto zmysle platí, že tak ako stanovuje článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, členským štátom prináleží stanoviť pre osoby podliehajúce súdnej právomoci v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, prostriedky nápravy a konania potrebné na zabezpečenie ich práva na účinnú súdnu ochranu. Zásada účinnej súdnej ochrany práv jednotlivcov vyplývajúcich z práva Únie, na ktorú sa odvoláva článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, ktorá vychádza z ústavných tradícií spoločných pre členské štáty a ktorá bola zakotvená v článkoch 6 a 13 EDĽP a v súčasnosti je potvrdená v článku 47 Charty. Toto druhé uvedené ustanovenie sa teda na účely výkladu článku 19 ods. 1 druhého pododseku musí náležite zohľadniť [rozsudok zo 6. októbra 2021, W.Ż. (Senát Najvyššieho súdu pre mimoriadne preskúmanie a veci verejné – Vymenovanie), C-487/19, EU:C:2021:798, bod 102 a citovanú judikatúru].

65 Pokiaľ ide o pôsobnosť *ratione materiae* článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, toto ustanovenie sa týka „oblastí, na ktoré sa vzťahuje právo Únie“, bez ohľadu na okolnosti, za akých členské štáty uplatňujú toto právo v zmysle článku 51 ods. 1 Charty (pozri v tomto zmysle rozsudky z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, bod 29, ako aj zo 16. novembra 2021, Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim a i., C-748/19 až C-754/19, EU:C:2021:931, bod 62).

66 Článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ sa má uplatniť najmä voči všetkým vnútroštátnym orgánom, ktoré môžu rozhodovať ako súd v otázkach týkajúcich sa výkladu alebo uplatňovania práva Únie, a teda spadajúcich do oblastí, na ktoré sa vzťahuje toto právo (rozsudky z 26. marca 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 34, ako aj citovaná judikatúra, a z 11. júla 2024, Hann-Invest a i., C-554/21, C-622/21 a C-727/21, EU:C:2024:594, bod 36).

67 Platí to pritom aj v prípade vnútroštátneho súdu, od ktorého sa skutočne možno domáhať rozhodnutia o otázkach týkajúcich sa uplatňovania alebo výkladu práva Únie, a ktorý ako „súdny orgán“ v zmysle tohto práva patrí do poľského systému opravných prostriedkov v „oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie“, v zmysle článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, a tento súd teda musí spĺňať požiadavky účinnej súdnej ochrany.

68 Okrem toho vnútroštátny súd v niektorých zo svojich návrhoch na začatie prejudiciálneho konania poukazuje aj na článok 47 Charty. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa článku 51 ods. 1 Charty sú ustanovenia Charty určené členským štátom, ak vykonávajú právo Únie, pričom toto ustanovenie potvrdzuje ustálená judikatúra, podľa ktorej sa základné práva zaručené v právnom poriadku Únie majú uplatňovať vo všetkých situáciách, ktoré upravuje právo Únie, nie však mimo týchto situácií [rozsudky z 19. novembra 2019, A. K. a i. (Nezávislosť disciplinárneho senátu Najvyššieho súdu), C-585/18, C-624/18 a C-625/18, EU:C:2019:982, bod 78, ako aj citovaná judikatúra, a z 11. júla 2024, Hann-Invest a i., C-554/21, C-622/21 a C-727/21, EU:C:2024:594, bod 31].

69 V prejednávanej veci vnútroštátny súd neposkytol žiadne informácie, podľa ktorých by sa spory vo veciach samých vo veciach C-422/23, C-455/23, C-486/23 a C-493/23 týkali výkladu alebo uplatňovania normy práva Únie, ktorá by sa vykonávala na vnútroštátnej úrovni. Za týchto okolností sa vzhľadom na informácie, ktoré má Súdny dvor k dispozícii, nezdá, že by sa článok 47 Charty v týchto veciach uplatňoval. Platí však, že hoci sa článok 47 Charty na spor vo veci samej neuplatňuje, na účely výkladu článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ ho treba náležite zohľadniť (rozsudky z 20. apríla 2021, Repubblika, C-896/19, EU:C:2021:311, body 44 a 45, ako aj z 25. februára 2025, Sąd Rejonowy w Białymstoku a Adoreikė, C-146/23 a C-374/23, EU:C:2025:109, bod 43).

70 Naproti tomu z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo veci C-459/23 vyplýva, že vo veci samej sa spoločnosť E. odvoláva na porušenie pravidiel Únie upravujúcich zadávanie verejných zákaziek, a najmä smernice 2004/17. Svojimi otázkami, ktoré sa týkajú tejto veci, sa vnútroštátny súd Súdneho dvora pýta okrem iného na výklad pôsobnosti tejto smernice. Treba teda konštatovať, že spor vo veci samej v uvedenej veci sa týka uplatňovania právneho predpisu Únie vykonávaného na vnútroštátnej úrovni, pričom treba uviesť, že prináleží vnútroštátnemu súdu, aby s ohľadom na odpovede Súdneho dvora na otázky týkajúce sa veci C-459/23 rozhodol, či sa smernica 2004/17 skutočne uplatňuje vo veci samej, pričom v takomto prípade sa uplatní aj článok 47 Charty.

71 Za týchto okolností treba rozhodnúť o výklade článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ v spojení s článkom 47 Charty.

– *O otázkach*

72 Svojimi prvými a druhými otázkami vo veciach C-422/23 a C-493/23, ako aj prvými a druhými otázkami vo veciach C-455/23, C-459/23 a C-486/23 sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ v spojení s článkom 47 Charty vykladať v tom zmysle, že bráni opatreniam prijatým predsedom vnútroštátneho súdu, ktoré spočívajú v tom, že sudcovia vymenovaní do určitého senátu tohto súdu sa dočasne prideľujú do iného senátu tohto súdu, pričom títo sudcovia naďalej zasadajú aj vo svojom pôvodnom senáte, a zároveň platí, že k tomuto prideleniu došlo bez súhlasu týchto sudcov, daní sudcovia nemajú k dispozícii žiadny súdny prostriedok nápravy, ktorým by sa proti tomuto prideleniu mohli brániť, uvedené pridelenie znamená zvýšenie pracovného zaťaženia dotknutých sudcov a vyžaduje si od nich, aby sa venovali záležitostiam, ktoré nepatria do oblasti ich špecializácie, a uvedený predseda bol na tento súd vymenovaný za podmienok, ktoré nie sú v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ.

73 V tejto súvislosti treba v prvom rade pripomenúť, že každý členský štát musí podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ zabezpečiť, aby orgány, ktoré ako „súdne orgány“ v zmysle práva Únie majú rozhodovať o otázkach týkajúcich sa uplatňovania alebo výkladu tohto práva, a ktoré tak patria do jeho systému prostriedkov nápravy v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, spĺňali požiadavky účinnej súdnej ochrany, medzi ktoré patrí aj požiadavka nezávislosti [rozsudky z 11. júla 2024, Hann-Invest a i., C-554/21, C-622/21 a C-727/21, EU:C:2024:594, bod 47, ako aj citovaná judikatúra, a zo 6. marca 2025, D. K. (Vylúčenie sudcu z rozhodovania vo veciach, ktoré mu boli pridelené), C-647/21 a C-648/21, EU:C:2025:143, bod 65].

74 Táto požiadavka nezávislosti súdov, ktorá je neoddeliteľne spojená s poslaním súdnictva, vychádza z podstaty práva na účinnú súdnu ochranu a základného práva na spravodlivý proces, ktoré majú zásadný význam ako záruka ochrany všetkých práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, a ako záruka zachovania spoločných hodnôt členských štátov uvedených v článku 2 ZEÚ, najmä hodnoty právneho štátu [rozsudky z 11. júla 2024, Hann-Invest a i., C-554/21, C-622/21 a C-727/21, EU:C:2024:594, bod 49, ako aj citovaná judikatúra, a zo 6. marca 2025, D. K. (Vylúčenie sudcu z rozhodovania vo veciach, ktoré mu boli pridelené), C-647/21 a C-648/21, EU:C:2025:143, bod 66].

75 Uvedená požiadavka nezávislosti má dve hľadiská. Prvé, vonkajšie hľadisko, vyžaduje, aby dotknutý orgán vykonával svoje úlohy samostatne, nikomu hierarchicky nepodliehal, ani nebol nikomu podriadený a od nikoho neprijímal príkazy alebo inštrukcie, bez ohľadu na ich pôvod, čím je chránený pred vonkajšími zásahmi alebo tlakmi, ktoré by mohli ohroziť nezávislosť

rozhodovania jeho členov a ovplyvniť ich rozhodnutia. Druhé, vnútorné hľadisko, sa pripája k pojmu „nestrannosť“ a týka sa rovnakého odstupu od účastníkov konania a ich jednotlivých záujmov vo vzťahu k predmetu sporu. Toto hľadisko vyžaduje rešpektovanie objektívnosti a neexistenciu akéhokoľvek záujmu na vyriešení sporu mimo striktného uplatnenia právneho predpisu [rozsudky z 11. júla 2024, Hann-Invest a i., C-554/21, C-622/21 a C-727/21, EU:C:2024:594, body 50 a 51, ako aj citovaná judikatúra, a zo 6. marca 2025, D. K. (Vylúčenie sudcu z rozhodovania vo veciach, ktoré mu boli pridelené), C-647/21 a C-648/21, EU:C:2025:143, bod 67].

76 Hoci „vonkajšia“ zložka nezávislosti má v podstate za cieľ zachovať nezávislosť súdov od zákonodarnej a výkonnej moci v súlade so zásadou deľby moci, ktorou sa vyznačuje fungovanie právneho štátu, jej cieľom je aj ochrana sudcov pred neprimeranými vplyvmi pochádzajúcimi zvnútra dotknutého súdu [pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. júla 2024, Hann-Invest a i., C-554/21, C-622/21 a C-727/21, EU:C:2024:594, bod 54, ako aj citovanú judikatúru, a zo 6. marca 2025, D. K. (Vylúčenie sudcu z rozhodovania vo veciach, ktoré mu boli pridelené), C-647/21 a C-648/21, EU:C:2025:143, bod 68].

77 Treba tiež zdôrazniť, že výkon sudcovskej funkcie musí byť chránený nielen pred akýmkoľvek priamym vplyvom vo forme pokynov, ale aj pred formami vplyvu, ktoré sú viac nepriame a ktoré by mohli ovplyvniť súdne rozhodnutia [pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. júla 2024, Hann-Invest a i., C-554/21, C-622/21 a C-727/21, EU:C:2024:594, bod 53 a citovanú judikatúru, ako aj zo 14. novembra 2024, S. (Zmena zloženia súdu), C-197/23, EU:C:2024:956, bod 62 a citovanú judikatúru].

78 Tieto záruky nezávislosti a nestrannosti vyžadujú existenciu pravidiel týkajúcich sa najmä zloženia dotknutého orgánu, ktoré umožňujú odstrániť akékoľvek oprávnené pochybnosti osôb podliehajúcich súdnej právomoci, pokiaľ ide o neovplyvniteľnosť tohto orgánu z vonkajšieho hľadiska a jeho neutralitu vo vzťahu k protichodným záujmom [rozsudky z 11. júla 2024, Hann-Invest a i., C-554/21, C-622/21 a C-727/21, EU:C:2024:594, bod 52, ako aj zo 6. marca 2025, D. K. (Vylúčenie sudcu z rozhodovania vo veciach, ktoré mu boli pridelené), C-647/21 a C-648/21, EU:C:2025:143, bod 70].

79 V druhom rade článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ vyžaduje tiež existenciu súdu „zriadeného zákonom“ vzhľadom na neoddeliteľné väzby, ktoré existujú medzi prístupom k takémuto súdu a zárukami nezávislosti a nestrannosti sudcov [pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. júla 2024, Hann-Invest a i., C-554/21, C-622/21 a C-727/21, EU:C:2024:594, bod 55 a citovanú judikatúru, ako aj zo 14. novembra 2024, S. (Zmena zloženia súdu), C-197/23, EU:C:2024:956, bod 63 a citovanú judikatúru].

80 Pojem „súd zriadený zákonom“, ktorý sa tiež nachádza v článku 47 druhom odseku Charty a odráža najmä zásadu právneho štátu, sa pritom týka nielen právneho základu samotnej existencie súdu, ale aj zostavenia rozhodovacieho zloženia v každej veci, ako aj akéhokoľvek iného ustanovenia vnútroštátneho práva, ktorého nedodržanie spôsobuje, že účasť jedného alebo viacerých sudcov na preskúmaní veci je protiprávna. Tento pojem sa teda vzťahuje aj na pravidlá prideľovania vecí a ich následného prerozdeľovania [pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. marca 2025, D. K. (Vylúčenie sudcu z rozhodovania vo veciach, ktoré mu boli pridelené), C-647/21 a C-648/21, EU:C:2025:143, body 73 a 74, ako aj citovanú judikatúru].

81 V dôsledku uvedeného článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ z tohto dôvodu vyžaduje tiež to, aby pravidlá upravujúce zostavenie rozhodovacích zložení mali takú povahu, aby mohli vylúčiť akýkoľvek neprimeraný zásah do rozhodovacieho procesu týkajúceho sa danej veci zo strany osôb, ktoré nie sú členmi rozhodovacieho zloženia rozhodujúceho o tejto veci a pred ktorými účastníci konania nemohli uplatniť svoje tvrdenia [pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. júla 2024, Hann-Invest a i., C-554/21, C-622/21 a C-727/21, EU:C:2024:594, bod 59, ako aj zo 6. marca 2025, D. K. (Vylúčenie sudcu z rozhodovania vo veciach, ktoré mu boli pridelené), C-647/21 a C-648/21, EU:C:2025:143, bod 75].

82 V prejednávanej veci sa vnútroštátny súd pýta, či opatrenia, ktorými prvá predsedníčka Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) pridelila sudcov, ktorí sú členmi senátu pre pracovnoprávne veci a veci sociálneho zabezpečenia, na obmedzené časové obdobie v trvaní troch mesiacov do občianskoprávneho senátu, pričom títo sudcovia počas daného obdobia naďalej zasadali vo svojom pôvodnom senáte, sú v súlade s požiadavkami pripomenutými v bodoch 73 až 81 tohto rozsudku.

83 V tejto súvislosti treba v prvom rade uviesť, že je legitímne, aby členské štáty vo svojom vnútroštátnom práve stanovili podmienky, za ktorých je predseda súdu oprávnený prijať opatrenia, ktorými sa sudcom tohto súdu ukladá povinnosť zasadať v ich pôvodnom senáte a zároveň v rámci dočasného pridelenia aj v inom senáte uvedeného súdu. Takéto opatrenia totiž môžu byť nevyhnutné na účely vnútornej organizácie práce súdu vzhľadom na požiadavky súvisiace s potrebou zabezpečiť riadny výkon spravodlivosti a s dodržiavaním zásady primeranej lehoty.

84 Pokiaľ ide v druhom rade o podmienky, za ktorých možno takéto opatrenia prijať, vnútroštátny súd sa po prvé pýta, aké dôsledky má skutočnosť, že prvá predsedníčka Sąd Najwyższy (Najvyšší súd), ktorá dočasne pridelila dotknutých sudcov do občianskoprávneho senátu, a napokon aj predsedníčka tohto senátu, ktorá zadelila veci týkajúce sa sporov vo veci samej tomuto rozhodovaciemu zloženiu, boli vymenované do funkcie sudcu tohto súdu za podmienok, ktoré nie sú v súlade s článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ.

85 V tejto súvislosti je síce pravda, že tak ako uvádza vnútroštátny súd, Súdny dvor v bodoch 155 a 160 rozsudku zo 6. októbra 2021, W.Ż. (Senát Najvyššieho súdu pre mimoriadne preskúmanie a veci verejné – Vymenovanie) (C-487/19, EU:C:2021:798), vnútroštátny súd musí v súlade so zásadou prednosti práva Únie považovať za neplatné uznesenie vydané orgánom, ktorý nie je nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom v zmysle práva Únie.

86 Z uvedeného však predsa len nevyplýva, že akékoľvek opatrenie vnútornej organizácie práce súdu – akým je aj opatrenie spočívajúce v tom, že sudcovia, ktorí sú členmi určitého senátu, sa dočasne prideľujú do iného senátu, alebo v tom, že sa týmto sudcom zadeľujú veci – sa musí považovať za neplatné, ak bolo prijaté predsedom tohto súdu alebo predsedom rozhodovacieho zloženia, ktorí nie sú nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom v zmysle práva Únie. Vec, z ktorej vyplynula judikatúra citovaná v predchádzajúcom bode, sa totiž na rozdiel od prejednávaných vecí týkala existencie súdnych rozhodnutí, ktorými sa končí konanie.

87 Z uvedeného vyplýva, že skutočnosť, že predsedníčka Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) a predsedníčka občianskoprávneho senátu, z ktorých jedna pridelila dotknutých sudcov do tohto senátu a druhá zadelila rozhodovacím zloženiam veci týkajúce sa sporov vo veci samej, boli podľa zistení vnútroštátneho súdu vymenované za podmienok, ktoré nie sú v súlade s požiadavkami článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, sama osebe nepostačuje na odôvodnenie toho, aby aj

vo vzťahu k takto vytvoreným rozhodovacím zloženiam, ktoré majú prejednávať tieto veci, bolo potrebné konštatovať, že nie sú nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom v zmysle práva Únie.

88 V druhom rade s cieľom zabezpečiť súlad opatrení, ktorými sa sudcom určitého súdu ukladá povinnosť zasadať v ich pôvodnom senáte a zároveň v rámci dočasného pridelenia aj v inom senáte uvedeného súdu, so zásadami nezávislosti a nestrannosti, ako aj s požiadavkou na súd zriadený zákonom, treba dbať na to, aby tieto opatrenia nepredstavovali prostriedok na vykonávanie kontroly nad obsahom súdnych rozhodnutí.

89 O takýto prípad by mohlo ísť vtedy, ak by takéto opatrenia mohli mať nielen trvalý vplyv na rozsah právomocí dotknutých sudcov a vybavovanie spisov, ktoré im boli zverené, ale aj významné dôsledky na ich život a kariéru, keďže by napríklad viedli k preradeniu týchto sudcov do nižšej platovej triedy alebo k zhoršeniu ich pracovného postavenia. Takéto opatrenia by tiež mohli u osôb podliehajúcich súdnej právomoci vyvolať oprávnené pochybnosti, pokiaľ ide o nezávislosť a nestrannosť týchto sudcov, ak by patrili do čisto diskrečnej právomoci predsedu vnútroštátneho súdu a ak by sa zameriavali na určitých sudcov z dôvodu stanovísk, ktoré títo sudcovia zaujali v minulosti, predovšetkým proti nedávnym reformám poľského súdnictva, alebo ak by boli prijaté v reakcii na súdne rozhodnutia vydané týmito sudcami [pozri analogicky rozsudok zo 6. októbra 2021, W.Ż. (Senát Najvyššieho súdu pre mimoriadne preskúmanie a veci verejné – Vymenovanie), C-487/19, EU:C:2021:798, body 115 a 119].

90 Nie je to však tak v prípade opatrení spočívajúcich v pridelení sudcov do určitého senátu, ktoré sú založené na legitímnych dôvodoch týkajúcich sa predovšetkým riadneho výkonu spravodlivosti, ktoré sa prijímajú na základe vnútroštátnych noriem upravujúcich predmetný súd, ktoré sú dočasné a prísne časovo ohraničené – čím nie je dotknuté ich prípadné predĺženie –, ktoré nespochybňujú vymenovanie dotknutých sudcov do ich pôvodného senátu a ktoré nemajú za následok vylúčenie týchto sudcov z rozhodovania vo veciach, ktoré im boli pridelené, ani preradenie uvedených sudcov do nižšej platovej triedy. Takýto záver platí tým viac vtedy, ak sa takéto čisto organizačné opatrenia týkajú veľkého počtu sudcov dotknutého vnútroštátneho súdu a ich cieľom ani účinkom nie je zameranie sa na určitých sudcov z dôvodu stanovísk, ktoré by títo sudcovia zastávali v minulosti. Okolnosť, že takéto opatrenia môžu dočasne viesť k – hoci aj výraznému – zvýšeniu pracovného zaťaženia dotknutých sudcov a že si od nich vyžadujú, aby sa zaoberali záležitosťami, ktoré nepatria do oblasti ich špecializácie, je v tejto súvislosti irelevantná.

91 V prejednávanej veci zo skutočností uvedených v spise, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že opatrenia, o ktoré ide vo veci samej, predstavujú opatrenia uvedené v predchádzajúcom bode.

92 Po prvé totiž opatrenia, ktorými prvá predsedníčka Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) pridelila sudcov, ktorí sú členmi senátu pre pracovnoprávne veci a veci sociálneho zabezpečenia, na časovo obmedzené obdobie v trvaní troch mesiacov do občianskoprávneho senátu, boli prijaté na základe článku 35 ods. 3 zákona o Najvyššom súde. Toto ustanovenie, ktoré existuje už dlhý čas, výslovne stanovuje obdobie uplatňovania takýchto opatrení, ktoré sa prijímajú bez súhlasu dotknutých sudcov, na obdobie najviac šiestich mesiacov za rok. Okrem toho sa zdá, že druhá veta uvedeného ustanovenia nezakazuje zotrvanie týchto sudcov v ich pôvodnom senáte.

93 Vnútroštátny súd však uvádza, že článok 35 ods. 3 zákona o Najvyššom súde neumožňuje, aby k takémuto prideleniu došlo bez súhlasu dotknutého sudcu, a tiež že nestanovuje, že by mal dotknutý sudca počas tohto obdobia zotrvať vo svojom pôvodnom senáte. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Súdnemu dvoru neprináleží spochybňovať výklad vnútroštátneho práva podaný

vnútroštátnym súdom. Vzhľadom na uvedené, aj za predpokladu, že dané ustanovenie predmetné pridelenia nepovoľuje, táto okolnosť sama osebe nestačí na spochybnenie súladu rozhodovacích zložení, ktoré predstavujú vnútroštátny súd, s článkom 19 ods. 1 druhým pododsekom ZEÚ v spojení s článkom 47 Charty.

94 Po druhé zo skutočností uvedených v spise, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že tieto opatrenia síce neboli odôvodnené, no zdá sa, že boli prijaté s cieľom vysporiadať sa s nárastom počtu sporov pred občianskoprávnym senátom a vyriešiť značný počet nevybavených vecí tohto senátu. Tieto opatrenia tak sledujú legitímny cieľ, a to bez ohľadu na okolnosti, ktoré tento značný počet nevybavených vecí spôsobili.

95 Po tretie sú opatrenia, o ktoré ide vo veciach samých, dočasné, keďže dotknutí sudcovia boli do občianskoprávneho senátu pridelení na obdobie troch mesiacov, pričom článok 35 ods. 3 zákona o Najvyššom súde stanovuje maximálnu dobu šiestich mesiacov za rok. V tejto súvislosti platí, že prípadné predĺženie alebo obnovenie týchto pridelení, v dôsledku čoho by sa pridelenie do občianskoprávneho senátu stalo kvázi trvalým, je s ohľadom na informácie, ktoré má Súdny dvor k dispozícii, hypotetickou udalosťou.

96 Po štvrté podľa informácií, ktoré má Súdny dvor k dispozícii, sa nezdá, že by tieto opatrenia viedli k preradeniu dotknutých sudcov do nižšej platovej triedy alebo zhoršeniu ich pracovnej situácie, pričom títo sudcovia naďalej prejednávajú kasačné opravné prostriedky, ktoré sa podávajú na Sąd Najwyższy (Najvyšší súd). V dôsledku týchto opatrení nedošlo k vylúčeniu týchto sudcov z rozhodovania vo veciach, ktoré im boli predtým pridelené, pričom treba spresniť, že uvedení sudcovia počas celého obdobia, ktorého sa týkajú uvedené opatrenia, naďalej zasadajú vo svojom pôvodnom senáte. Ako bolo konštatované v bode 90 tohto rozsudku, okolnosť, že tieto opatrenia vedú k dočasnému zvýšeniu pracovného zaťaženia dotknutých sudcov alebo že si od nich vyžadujú, aby sa zaoberali záležitosťami, ktoré nepatria do oblasti ich špecializácie, nie je v tejto súvislosti relevantná.

97 Po piate opatrenia, o ktoré ide vo veciach samých, sa týkali celkovo približne dvadsiatich sudcov. Vzhľadom na informácie, ktoré má Súdny dvor k dispozícii, sa nezdá, že by sa tieto opatrenia zameriavali na konkrétnych sudcov, napríklad tým, že by išlo o sudcov, ktorí kritizovali reformy poľského súdnictva.

98 Za týchto okolností skutočnosť, že opatrenia, o ktoré ide vo veciach samých, boli prijaté bez súhlasu dotknutých sudcov a že títo sudcovia nemajú k dispozícii žiadny opravný prostriedok, ktorým by tieto opatrenia mohli napadnúť, nemôže predstavovať porušenie zásad nezávislosti a nestrannosti, ako aj požiadavky na súd zriadený zákonom. Keďže totiž neexistuje žiadna indícia toho, že by tieto opatrenia mohli mať obdobné účinky ako disciplinárna sankcia, takéto okolnosti nie sú spôsobilé vyvolať u osôb podliehajúcich súdnej právomoci oprávnené pochybnosti, pokiaľ ide o nezávislosť a nestrannosť týchto sudcov.

99 Okrem toho treba v každom prípade dodať, že v súlade s judikatúrou Súdneho dvora platí, že zákonnosť zostavenia rozhodovacích zložení, ktoré predstavujú vnútroštátny súd z hľadiska článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ v spojení s článkom 47 Charty, musí byť preskúmateľná súdom [pozri analogicky rozsudok zo 14. novembra 2024, S. (Zmena zloženia súdu), C-197/23, EU:C:2024:956, bod 67]. V prejednávanej veci sú pritom práve konania vo veciach samých ilustráciou toho, že vnútroštátne právo poskytuje vnútroštátnemu súdu možnosť preskúmať zákonnosť svojho vlastného zloženia.

100 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody treba na obidve otázky vo veciach C-422/23 a C-493/23, ako aj na prvé a druhé otázky vo veciach C-455/23, C-459/23 a C-486/23 odpovedať tak, že článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ v spojení s článkom 47 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni opatreniam prijatým predsedom vnútroštátneho súdu, ktoré spočívajú v tom, že sudcovia vymenovaní do určitého senátu tohto súdu sa dočasne prideľujú do iného senátu tohto súdu, pričom títo sudcovia naďalej zasadajú aj vo svojom pôvodnom senáte, a zároveň platí, že k tomuto prideleniu došlo bez súhlasu týchto sudcov, daní sudcovia nemajú k dispozícii žiadny súdny prostriedok nápravy, ktorým by sa proti tomuto prideleniu mohli brániť, uvedené pridelenie znamená zvýšenie pracovného zaťaženia dotknutých sudcov a vyžaduje si od nich, aby sa venovali záležitostiam, ktoré nepatria do oblasti ich špecializácie, a uvedený predseda bol na tento súd vymenovaný za podmienok, ktoré nie sú v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, t. j. takýmto opatreniam nebráni za predpokladu, že tieto opatrenia sú založené na legitímnych dôvodoch týkajúcich sa predovšetkým riadneho výkonu spravodlivosti, sú prijaté na základe vnútroštátnych noriem upravujúcich predmetný súd, sú dočasné a striktne časovo ohraničené, nespochybňujú vymenovanie dotknutých sudcov do ich pôvodného senátu a nevedú k preradeniu týchto sudcov do nižšej platovej triedy ani k vylúčeniu týchto sudcov z rozhodovania vo veciach, ktoré im boli pridelené.

O tretích otázkach vo veciach C-455/23, C-459/23 a C-486/23

101 Tretie otázky vo veciach C-455/23, C-459/23 a C-486/23 sú položené pre prípad, že by z odpovede na prvé a druhé otázky v týchto veciach v podstate vyplývalo, že súd zložený za takých podmienok, za akých došlo k zloženiu vnútroštátneho súdu, nie je nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom v zmysle článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ. Vzhľadom na odpoveď poskytnutú na uvedené otázky už nie je potrebné rozhodnúť o tretích otázkach položených v týchto veciach.

O štvrtej otázke vo veci C-459/23

102 Svojou štvrtou otázkou vo veci C-459/23 sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 3 písm. b) smernice 2004/17 v spojení s článkom 20 ods. 1 tejto smernice vykladať v tom zmysle, že nákup zelených certifikátov verejným podnikom obchodujúcim s elektrinou v zmysle článku 2 druhého odseku písm. k) a l) smernice 2009/28 predstavuje činnosť vykonávanú na účely zásobovania elektrickou energiou do stálych sietí určených na poskytovanie služieb verejnosti v súvislosti s výrobou, prepravou alebo distribúciou elektriny.

103 Na úvod treba v prvom rade pripomenúť, že uplatniteľnou smernicou je v zásade tá, ktorá bola účinná v okamihu, keď si verejný obstarávateľ vybral druh konania, ktoré použije, a definitívne sa rozhodol, či zadaniu verejnej zákazky musí predchádzať výzva na súťaž (pozri v tomto zmysle rozsudky z 5. októbra 2000, Komisia/Francúzsko, C-337/98, EU:C:2000:543, bod 37; z 10. júla 2014, Impresa Pizzarotti, C-213/13, EU:C:2014:2067, bod 31, ako aj zo 14. septembra 2017, Casertana Costruzioni, C-223/16, EU:C:2017:685, bod 21). Keďže v prejednávanej veci bola zmluva, o ktorú ide vo veci samej, uzavretá v priebehu roka 2011, *ratione temporis* je uplatniteľná smernica 2004/17.

104 Ďalej treba zdôrazniť, že podľa článku 2 ods. 2 písm. a) tejto smernice sa táto smernica uplatňuje na obstarávateľov, ktorými sú okrem iného verejné podniky vykonávajúce niektorú z činností uvedených v článkoch 3 až 7 uvedenej smernice. V tejto súvislosti článok 2 ods. 1 písm. b)

smernice 2004/17 stanovuje domnienku, podľa ktorej „verejný podnik“ v zmysle tohto ustanovenia je podnik, v ktorom verejní obstarávatelia priamo alebo nepriamo vlastnia väčšinu jeho základného imania.

105 V prejednávanej veci z konštatovaní vnútroštátneho súdu vyplýva, že spoločnosť E. je takýmto verejným podnikom, keďže viac ako 50 % jej základného imania vlastní poľský štát.

106 Zostáva teda určiť, ako sa o to žiada vo štvrtej otázke vo veci C-459/23, či možno usudzovať, že tento podnik vykonáva niektorú z činností uvedených v článku 3 ods. 3 smernice 2004/17.

107 V tejto súvislosti treba v prvom rade pripomenúť, že podľa článku 3 ods. 3 písm. b) smernice 2004/17 sa táto smernica v prípade elektrickej energie vzťahuje na zásobovanie elektrickou energiou do stálych sietí určených na poskytovanie služieb verejnosti v súvislosti s výrobou, prepravou alebo distribúciou elektrickej energie.

108 Ani toto ustanovenie, ani žiadne iné ustanovenie smernice 2004/17 nevymedzujú, čo treba rozumieť pod pojmom „zásobovanie elektrickou energiou“ do týchto sietí, ktorý sa nachádza v uvedenom ustanovení.

109 V súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora teda treba na účely výkladu ustanovenia práva Únie zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je toto ustanovenie súčasťou (rozsudky zo 17. novembra 1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, bod 12, ako aj z 13. februára 2025, Latvijas Sabiedriskais Autobuss, C-684/23, EU:C:2025:90, bod 48).

110 Po prvé sa pojem „zásobovanie“ vo svojom obvyklom význame chápe ako činnosť zásobovania, dodávania, poskytovania, dopĺňania. Zásobovanie sietí elektrickou energiou tak znamená poskytovanie elektrickej energie do týchto sietí. Na tento účel sa pojem „zásobovanie elektrickou energiou“ môže vzťahovať nielen na výrobu elektrickej energie, ale aj na veľkoobchodný alebo maloobchodný predaj elektrickej energie.

111 Po druhé z odôvodnení 2 a 3 smernice 2004/17 vyplýva, že táto smernica stanovuje pravidlá pre koordináciu postupov zadávania zákaziek „v… odvetviach“ uvedených v tejto smernici, medzi ktoré patrí aj odvetvie energetiky, a „subjektmi podnikajúcimi v týchto odvetviach“. Týmito odôvodneniami tak normotvorca Únie jasne vyjadril svoju vôľu, pokiaľ ide o odvetvie elektrickej energie, pokryť nielen činnosti výroby alebo dodávky elektrickej energie, ale aj činnosti obchodovania s elektrickou energiou.

112 Po tretie je tento výklad tiež v súlade s cieľmi pravidiel Únie v oblasti verejného obstarávania, konkrétne s otvorením čo možno najširšej hospodárskej súťaži (pozri v tomto zmysle rozsudky z 23. decembra 2009, CoNISMa, C-305/08, EU:C:2009:807, bod 37 a citovanú judikatúru, ako aj z 26. septembra 2024, Luxone a Sofein, C-403/23 a C-404/23, EU:C:2024:805, bod 50, ako aj citovanú judikatúru).

113 Po štvrté uvedený výklad potvrdzuje aj smernica 2014/25, ktorou bola smernica 2004/17 zrušená a ktorou normotvorca Únie okrem iného spresnil v rámci platného práva pojem „zásobovanie elektrinou“. Z článku 7 prvého odseku smernice 2014/25 v spojení s jej odôvodnením 23 tak vyplýva, že na účely tejto smernice pojem „zásobovanie“ zahŕňa výrobu, veľkoobchodný a maloobchodný predaj. Normotvorca Únie tým, že do smernice 2014/25 začlenil túto definíciu, pričom v tomto odôvodnení 23 spresnil, že sa zavádza „bez toho, aby sa akýmkoľvek spôsobom

rozšíril rozsah pôsobnosti tejto smernice“, potvrdil, že smernica 2004/17 už v rámci pojmu „zásobovanie elektrinou“ zahŕňa okrem jej výroby aj jej veľkoobchodný alebo maloobchodný predaj.

114 V dôsledku uvedeného taká činnosť obchodovania s elektrinou, akú vykonáva spoločnosť E., spadá pod činnosť uvedenú v článku 3 ods. 3 písm. b) smernice 2004/17. Spoločnosť E. preto treba považovať za obstarávateľa v zmysle článku 2 ods. 2 písm. a) tejto smernice.

115 Vzhľadom na uvedené treba v druhom rade ešte poznamenať, že článok 20 ods. 1 smernice 2004/17 stanovuje, že táto smernica sa nevzťahuje na zákazky, ktoré obstarávatelia zadávajú na iné účely, ako je vykonávanie ich činností v odvetviach uvedených v článkoch 3 až 7 tejto smernice.

116 Do pôsobnosti smernice 2004/17 teda patria len tie zákazky, ktoré obstarávateľ v zmysle tejto smernice zadáva v súvislosti s činnosťami – a na účel činností – v odvetviach uvedených v článkoch 3 až 7 uvedenej smernice (rozsudok z 10. apríla 2008, Ing. Aigner, C-393/06, EU:C:2008:213, bod 33).

117 V prejednávanej veci zo skutočností uvedených v spise, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že spoločnosť E. je povinná nakupovať zelené certifikáty v zmysle článku 2 druhého odseku písm. k) a l) smernice 2009/28, aby splnila svoju zákonnú povinnosť podporovať obnoviteľné zdroje energie. Z uvedeného vyplýva, že nákup týchto certifikátov úzko súvisí s výkonom činnosti tejto spoločnosti spočívajúcej v obchodovaní s elektrinou, ktorá je činnosťou uvedenou v článku 3 ods. 3 písm. b) smernice 2004/17.

118 Vzhľadom na existenciu takejto úzkej väzby pritom treba konštatovať, že nákup zelených certifikátov sa uskutočňuje na účely vykonávania tejto činnosti, a teda ho nemožno považovať za nákup, ktorý by sa uskutočňoval „na iné účely“, ako je vykonávanie uvedenej činnosti v zmysle článku 20 ods. 1 smernice 2004/17.

119 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody treba na štvrtú otázku vo veci C-459/23 odpovedať tak, že článok 3 ods. 3 písm. b) smernice 2004/17 v spojení s článkom 20 ods. 1 tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nákup zelených certifikátov verejným podnikom obchodujúcim s elektrinou v zmysle článku 2 druhého odseku písm. k) a l) smernice 2009/28 predstavuje činnosť vykonávanú na účely zásobovania – elektrinou – stálych sietí určených na poskytovanie služieb verejnosti v súvislosti s výrobou, prepravou alebo distribúciou elektriny.

O piatej otázke vo veci C-459/23

O prípustnosti

120 Spoločnosť E. sa domnieva, že piata otázka vo veci C-459/23 nie je relevantná pre vyriešenie sporu vo veci samej. V prvom rade totiž pred vnútroštátnym súdom údajne tvrdila, že zmluva, o ktorú ide vo veci samej, je absolútne neplatná, pretože jej predmetom je to, že sa zmluvným stranám ukladá povinnosť uzatvárať zmluvy v rozpore s pravidlami upravujúcimi verejné obstarávanie. Naproti tomu netvrdila, že by táto zmluva ako taká mala byť uzavretá v súlade s postupmi verejného obstarávania. Spoločnosť E. ďalej tvrdí, že uvedená zmluva nie je rámcovou dohodou v zmysle článku 1 ods. 4 smernice 2004/17, keďže absolútnym spôsobom zaväzuje obstarávateľa

zadať zákazku hospodárskemu subjektu, ktorý je jej zmluvným partnerom. Napokon z článku 14 ods. 2 a 3 tejto smernice údajne vyplýva, že uzavretie rámcovej dohody v súlade s postupom stanoveným pre verejné zákazky nie je povinné.

121 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry článok 267 ZFEÚ zavádza postup priamej spolupráce medzi Súdnym dvorom a súdmi členských štátov. V rámci tohto postupu, ktorý vychádza z jednoznačného rozdelenia úloh medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom, je na posúdenie konkrétneho skutkového stavu príslušný vnútroštátny súd, ktorému prináleží, aby s prihliadnutím na osobitosti veci posúdil tak nevyhnutnosť prejudiciálneho rozhodnutia pre možnosť vydať svoj rozsudok, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru, pričom Súdny dvor je oprávnený vyjadriť sa výlučne k výkladu alebo platnosti textu práva Únie na základe skutkového stavu, ktorý mu opísal vnútroštátny súd [pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. marca 1978, Oehlschläger, 104/77, EU:C:1978:69, bod 4, ako aj zo 4. októbra 2024, Schrems (Sprístupnenie údajov širokej verejnosti), C-446/21, EU:C:2024:834, bod 42 a citovanú judikatúru].

122 Na jednej strane sa pritom spoločnosť E. svojimi tvrdeniami, ktorými namieta proti prípustnosti piatej otázky vo veci C-459/23, v konečnom dôsledku snaží spochybniť to, ako vnútroštátny súd prezentoval tvrdenia, ktoré mu boli predložené, a jeho posúdenie povahy zmluvy, o ktorú ide vo veci samej. V súlade s judikatúrou citovanou v predchádzajúcom bode takéto tvrdenia nemôžu viesť k záveru o neprípustnosti prejudiciálnej otázky.

123 Na druhej strane platí, že tým, že sa spoločnosť E. vyjadruje k definícii pojmu „rámcová dohoda“ a tvrdí, že rámcová dohoda nemusí byť nevyhnutne uzavretá v súlade s pravidlami verejného obstarávania, vyjadruje sa k odpovedi z hmotnoprávneho hľadiska, a nie k prípustnosti tejto otázky.

124 Piata otázka vo veci C-459/23 je preto prípustná.

O veci samej

125 Svojou piatou otázkou vo veci C-459/23 sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 1 ods. 4 smernice 2004/17 v spojení s článkom 14 a článkom 17 ods. 2 tejto smernice má vykladať v tom zmysle, že zmluva, ktorá ukladá zmluvným stranám povinnosť uzatvárať vykonávacie zmluvy za určitých podmienok, pokiaľ ide o cenu a množstvo, spadá pod pojem „rámcová dohoda“ v zmysle článku 1 ods. 4 uvedenej smernice a musí byť uzavretá na základe uplatnenia pravidiel verejného obstarávania.

126 V prvom rade podľa článku 1 ods. 4 smernice 2004/17 platí, že rámcová dohoda je dohoda medzi jedným alebo viacerými obstarávateľmi a jedným alebo viacerými hospodárskymi subjektmi, ktorej účelom je stanoviť podmienky upravujúce zákazky, ktoré sa budú zadávať počas daného obdobia, najmä pokiaľ ide o cenu, a prípadne aj o predpokladané množstvo.

127 Na jednej strane zo samotného znenia tohto ustanovenia vyplýva, že v rámcovej dohode sa musí uviesť obdobie, počas ktorého sa táto dohoda uplatňuje, a musia sa upraviť podmienky zákaziek, ktoré sa majú zadať.

128 Na druhej strane vzhľadom na judikatúru Súdneho dvora sa má pojem „rámcová dohoda“ uvedený v článku 1 ods. 4 smernice 2004/17 vykladať okrem iného s prihliadnutím na článok 17 ods. 2 a 3 tejto smernice, na základné zásady práva Únie, akými sú rovnosť zaobchádzania a transparentnosť,

uplatniteľné pri uzatváraní rámcovej dohody, ako to vyplýva z článku 14 ods. 1 uvedenej smernice, a na zákaz zneužívať rámcové dohody, stanovený v článku 14 ods. 4 danej smernice, s cieľom brániť hospodárskej súťaži, obmedzovať ju alebo ju narušovať. Zo znenia týchto ustanovení a zásad ako celku vyplýva, že rámcová dohoda musí už na začiatku určiť maximálny objem dodávok, ktoré môžu byť predmetom následných zákaziek, s uvedením ich maximálneho množstva a/alebo hodnoty (pozri analogicky rozsudky z 19. decembra 2018, Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato–Antitrust a Coopservice, C-216/17, EU:C:2018:1034, body 60, 62 až 67 a 69, ako aj zo 17. júna 2021, Simonsen & Weel, C-23/20, EU:C:2021:490, body 54 až 58, 61 až 65, 67, 68 a 74).

129 Vnútroštátnemu súdu prislúcha overiť, či sú tieto podmienky splnené, pokiaľ ide o zmluvu, o ktorú ide vo veci samej. V tejto súvislosti mu po prvé prináleží uistiť sa, že v tejto zmluve sa skutočne vymedzilo obdobie, počas ktorého bolo možné na základe uvedenej zmluvy uzatvárať zmluvy o nákupe zelených certifikátov. Po druhé treba uviesť, že len samotné uvedenie cenového vzorca uplatniteľného na účely výpočtu predajnej ceny zelených certifikátov a povinnosť obstarávateľa kúpiť všetky získané zelené certifikáty, bez spresnenia konkrétneho množstva, nepostačujú na vyvodenie záveru, že sa v uvedenej zmluve určuje maximálny objem dodávok, ktoré budú môcť byť predmetom následných zákaziek.

130 V druhom rade bez toho, aby bolo dotknuté vyššie uvedené, treba pripomenúť, že v súlade s článkom 16 písm. a) smernice 2004/17 sa táto smernica – s výhradou vylúčení uvedených v tomto ustanovení – vzťahuje na zákazky na dodávku tovaru a na služby, ktorých predpokladaná hodnota bez DPH nie je nižšia ako 387 000 eur.

131 Pokiaľ ide o metódy výpočtu predpokladanej hodnoty zákaziek a rámcových dohôd, z článku 17 ods. 1 prvého pododseku prvej vety smernice 2004/17 vyplýva, že výpočet predpokladanej hodnoty zákazky vychádza z celkovej splatnej sumy bez DPH odhadnutej obstarávateľom. Podľa článku 17 ods. 2 tejto smernice obstarávatelia nesmú obchádzať uvedenú smernicu tým, že rozdelia projekty na práce alebo navrhované nákupy určitého množstva tovaru a/alebo služieb alebo že použijú osobitné metódy výpočtu predpokladanej hodnoty zákazky. Podľa článku 17 ods. 3 danej smernice sa pri rámcových dohodách vychádza z najvyššej predpokladanej hodnoty všetkých zákaziek predpokladaných počas celej doby platnosti dohody, bez DPH. Napokon podľa článku 17 ods. 7 smernice 2004/17 v prípade zákaziek na dodávku tovaru alebo na služby, ktoré sa opakujú alebo pri ktorých sa plánuje obnovenie v rámci daného obdobia, výpočet predpokladanej hodnoty zákazky vychádza buď z celkovej skutočnej hodnoty po sebe nasledujúcich zákaziek rovnakého druhu zadaných v priebehu predchádzajúcich dvanástich mesiacov alebo v priebehu predchádzajúceho účtovného obdobia, alebo z celkovej predpokladanej hodnoty po sebe nasledujúcich zákaziek zadaných v priebehu 12 mesiacov po prvej dodávke alebo v priebehu účtovného obdobia, ak toto obdobie trvá dlhšie ako 12 mesiacov.

132 Z týchto ustanovení vyplýva, že tak v prípade rámcovej dohody uvedenej v článku 17 ods. 3 smernice 2004/17, ako aj v prípade zákazky na dodávku tovaru alebo na služby, ktoré sa opakujú alebo pri ktorých sa plánuje obnovenie v rámci daného obdobia, uvedenej v článku 17 ods. 7 tejto smernice, sa zohľadňuje „predpokladaná hodnota“ rámcovej dohody alebo zákazky. Touto hodnotou je v prvom uvedenom prípade celková odhadovaná hodnota rámcovej dohody a v druhom uvedenom prípade odhadovaná hodnota – v súlade s alternatívnymi spôsobmi výpočtu upravenými v tomto ustanovení – za obdobie dvanástich mesiacov.

133 V prejednávanej veci vnútroštátny súd uvádza, že hodnota každej z vykonávacích zmlúv uzatváraných na mesačnej báze na základe zmluvy, o ktorú ide vo veci samej, nedosahuje prahovú hodnotu 387 000 eur stanovenú v článku 16 písm. a) smernice 2004/17. Naproti tomu ročná hodnota vykonávajúcich zmlúv, posudzovaná spoločne, by túto prahovú hodnotu prekračovala.

134 Z vyššie uvedeného pritom vyplýva, že v takomto prípade obstarávateľ nemôže vychádzať z jednotkovej hodnoty každej zo zmlúv, ktorou sa vykonáva dotknutá zmluva, aby tieto zmluvy uzatváral bez predchádzajúcej výzvy na súťaž. Takýto postup by bol totiž v rozpore so zákazom – stanoveným v článku 17 ods. 2 smernice 2004/17 – obchádzať uplatňovanie tejto smernice tým, že sa rozdelia projekty.

135 S cieľom rešpektovať tento zákaz, ako aj zákaz stanovený v článku 14 ods. 4 smernice 2004/17 spočívajúci v tom, aby sa rámcové dohody nezneužívali s cieľom brániť hospodárskej súťaži, obmedzovať ju alebo ju narušovať, má obstarávateľ v takomto prípade na výber dve možnosti.

136 Prvá možnosť spočíva v zadávaní po sebe nasledujúcich zákaziek, pričom sa vo vzťahu ku každej z týchto zákaziek dodržia postupy stanovené touto smernicou.

137 Druhá možnosť spočíva v tom, že sa v súlade so smernicou 2004/17 uzavrie rámcová dohoda v zmysle a pri dodržaní podmienok uvedených v článku 1 ods. 4 tejto smernice a pripomenutých v bodoch 126 až 128 tohto rozsudku. Podľa článku 40 ods. 3 písm. i) smernice 2004/17 v spojení s článkom 14 ods. 2 tejto smernice to následne umožňuje obstarávateľovi použiť na následné zákazky konanie bez predchádzajúcej výzvy na súťaž (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. apríla 2009, Komisia/Belgicko, C-287/07, EU:C:2009:245, bod 104).

138 Z vyššie uvedeného vyplýva, že v takom prípade, o aký ide v spore vo veci samej, mal obstarávateľ rešpektovať pravidlá upravujúce verejné obstarávanie, a to buď v čase uzavretia každej z po sebe nasledujúcich vykonávacích zmlúv, alebo v čase uzavretia dotknutej zmluvy ako rámcovej dohody pri dodržaní podmienok uvedených v bodoch 126 až 128 tohto rozsudku.

139 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody treba na piatu otázku vo veci C-459/23 odpovedať tak, že článok 1 ods. 4 smernice 2004/17 v spojení s článkom 14 a článkom 17 ods. 2 tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že:

– na to, aby zmluva, ktorá zaväzuje zmluvné strany uzatvárať vykonávacie zmluvy za určitých podmienok, pokiaľ ide o cenu a množstvo, spadala pod pojem „rámcová dohoda“ v zmysle článku 1 ods. 4 uvedenej smernice, musí sa v nej stanoviť obdobie, počas ktorého sa uplatňuje, a určiť maximálny objem dodávok, ktoré budú môcť byť predmetom následných zákaziek, s uvedením ich maximálneho množstva a/alebo hodnoty, pričom treba spresniť, že v tejto súvislosti nestačí jednoducho len uvedenie cenového vzorca uplatniteľného na účely výpočtu hodnoty zmlúv, ktoré sa majú uzavrieť, a nekvantifikovanej povinnosti uzatvárať vykonávacie zmluvy,

– v prípade, že pokiaľ ide o zmluvy, ktoré sa majú uzavrieť v priebehu daného obdobia na základe rámcovej dohody alebo v rámci zákaziek na dodávku tovaru alebo na služby, ktoré sa opakujú alebo pri ktorých sa plánuje obnovenie, ich predpokladaná hodnota, ako je vypočítaná na základe odsekov 3 a 5 článku 17 smernice 2004/17, prekračuje prahovú hodnotu stanovenú v článku 16 písm. a) tejto smernice, obstarávateľ musí buď zadať každú z po sebe nasledujúcich zákaziek v súlade s postupmi stanovenými v uvedenej smernici, alebo musí v súlade s touto

smernicou uzavrieť rámcovú dohodu v zmysle a pri dodržaní podmienok uvedených v článku 1 ods. 4 tejto smernice.

O šiestej otázke vo veci C-459/23

O prípustnosti

140 Spoločnosť E. sa domnieva, že šiesta otázka vo veci C-459/23 je neprípustná z dôvodu, že je pre spor vo veci samej irelevantná. V rozpore s predpokladom, z ktorého údajne táto otázka vychádza, totiž zmluva, o ktorú ide vo veci samej, nie je zákazkou, ale zmluvou ukladajúcou povinnosť zadať zákazku. Nie je tak možné, že by bola prijatá v rozpore s pravidlami verejného obstarávania.

141 Vzhľadom na judikatúru citovanú v bode 121 tohto rozsudku a z dôvodu uvedeného v bode 122 tohto rozsudku treba túto námietku zamietnuť. Šiesta otázka vo veci C-459/23 je preto prípustná.

O veci samej

142 Svojou šiestou otázkou vo veci C-459/23 sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 2d ods. 1 písm. a) smernice 92/13 vykladať v tom zmysle, že uzavretie zmluvy v rozpore s pravidlami verejného obstarávania podlieha sankcii stanovenej v tomto ustanovení.

143 Článok 2d ods. 1 smernice 92/13 stanovuje, že ak nedošlo k predchádzajúcemu uverejneniu oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania v *Úradnom vestníku Európskej únie* bez toho, aby to bolo prípustné podľa ustanovení smernice 2004/17, spôsobuje to neúčinnosť dotknutej zákazky.

144 Tento článok 2d bol vložený do pôvodného znenia smernice 92/13 smernicou 2007/66. Normotvorca Únie spresnil vykonané zmeny, keď v odôvodnení 13 smernice 2007/66 uviedol, že s cieľom bojovať proti nezákonne vedenému priamemu zadávaniu zákaziek, ktoré Súdny dvor označil vo svojom rozsudku z 11. januára 2005, Stadt Halle a RPL Lochau (C-26/03, EU:C:2005:5, body 36 a 37), za najvážnejšie porušenie práva Únie v oblasti zadávania verejných zákaziek zo strany verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa, by sa mali ustanoviť účinné, primerané a odradzujúce sankcie a zmluvy uzavreté na základe nezákonne vedeného priameho zadávania zákaziek by sa preto mali v zásade považovať za neúčinné. V odôvodnení 14 smernice 2007/66 Súdny dvor spresnil, že neúčinnosť je najúčinnejším spôsobom na obnovenie súťaže a vytvorenie nových obchodných príležitostí pre tie hospodárske subjekty, ktorým bola nezákonným spôsobom odobratá možnosť zúčastniť sa súťaže, a priame zadávanie zákaziek v zmysle smernice 2007/66 by malo zahŕňať všetky zadania zákaziek uskutočnené bez predchádzajúceho uverejnenia oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania v *Úradnom vestníku Európskej únie*, čo zodpovedá postupu bez výzvy na súťaž v zmysle smernice 2004/17 (pozri analogicky rozsudok zo 17. júna 2021, Simonsen & Weel, C-23/20, EU:C:2021:490, bod 85).

145 Z článku 2d ods. 1 písm. a) smernice 92/13 v spojení s odôvodneniami 13 a 14 smernice 2007/66 teda vyplýva, že pri prijímaní smernice 2007/66 mal normotvorca Únie v úmysle zaviesť do uplatniteľného práva prísnu sankciu, ktorej uplatnenie by však malo byť obmedzené na najzávažnejšie prípady porušenia práva Únie v oblasti verejného obstarávania, teda na prípady,

v ktorých sa zákazka zadala priamo bez toho, aby bolo v *Úradnom vestníku Európskej únie* vopred uverejnené oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania (pozri analogicky rozsudok zo 17. júna 2021, Simonsen & Weel, C-23/20, EU:C:2021:490, bod 86).

146 Z uvedeného vyplýva, že článok 2d ods. 1 písm. a) smernice 92/13 sa uplatňuje na každú situáciu, v ktorej obstarávateľ neoprávnene zadal zákazku bez predchádzajúceho uverejnenia oznámenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

147 Je síce pravda, že podľa článku 2d ods. 2 prvým pododsekom smernice 92/13 sa dôsledky neplatnosti zadania zákazky upravia vo vnútroštátnom práve. Nič to však nemení na skutočnosti, že toto ustanovenie nijako nepredpokladá zachovanie alebo ďalšie plnenie zákazky zadanej bez riadneho predchádzajúceho uverejnenia.

148 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody treba na šiestu otázku vo veci C-459/23 odpovedať tak, že článok 2d ods. 1 písm. a) smernice 92/13 sa má vykladať v tom zmysle, že uzavretie zmluvy v rozpore s pravidlami verejného obstarávania podlieha sankcii stanovenej v tomto ustanovení.

O siedmej otázke vo veci C-459/23

O prípustnosti

149 Spoločnosť E. tvrdí, že siedma otázka vo veci C-459/23 je pre spor vo veci samej irelevantná. Po prvé táto spoločnosť opakuje dôvod, ktorý už bol uvedený v bode 140 tohto rozsudku. Po druhé tvrdí, že o zneužitie práva môže ísť len vtedy, ak sa niektorá zo zmluvných strán domáha určenia relatívnej neplatnosti dotknutej zmluvy. Pred vnútroštátnym súdom sa pritom spoločnosť E. domáhala určenia absolútnej neplatnosti zmluvy, o ktorú ide vo veci samej, to znamená určenia jej neexistencie.

150 Túto argumentáciu treba odmietnuť v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 121 tohto rozsudku a z dôvodov uvedených v bodoch 122 a 123 tohto rozsudku. Siedma otázka vo veci C-459/23 je preto prípustná.

O veci samej

151 Svojou siedmou otázkou vo veci C-459/23 sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má zásada zákazu zneužitia práva vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby sa obstarávateľ mohol svojím návrhom domáhať zrušenia zmluvy, ktorú uzavrel s dodávateľom, z dôvodu, že táto zmluva bola uzavretá v rozpore s pravidlami verejného obstarávania, pričom však skutočným dôvodom tohto návrhu je zníženie rentability plnenia uvedenej zmluvy.

152 V súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora sa osoby podliehajúce súdnej právomoci nemôžu podvodne alebo zneužívajúcim spôsobom dovolávať právnych noriem Únie, keďže zásada zákazu podvodu a zneužívania práva predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, ktorú musia osoby podliehajúce súdnej právomoci dodržiavať. Právna úprava Únie sa totiž nemôže uplatňovať tak široko, aby sa vzťahovala na transakcie, ktoré sú vykonávané s cieľom získať na základe podvodu alebo zneužitia práva výhody stanovené právom Únie (rozsudky zo 6. februára 2018, Altun a i., C-359/16, EU:C:2018:63, body 48 a 49, ako aj citovaná judikatúra, a z 11. júla 2018, Komisia/Belgicko, C-356/15, EU:C:2018:555, bod 99).

153 Na konštatovanie zneužívajúceho postupu sa vyžaduje súčasná existencia objektívnej a subjektívnej okolnosti (rozsudky z 13. marca 2014, SICES a i., C-155/13, EU:C:2014:145, bod 31, ako aj z 28. júla 2016, Kratzer, C-423/15, EU:C:2016:604, bod 38).

154 Po prvé, pokiaľ ide o objektívnu okolnosť, zo všetkých objektívnych skutočností musí vyplývať, že napriek formálnemu dodržaniu podmienok stanovených právnou úpravou Únie nebol dosiahnutý cieľ sledovaný touto právnou úpravou (rozsudky zo 14. decembra 2000, Emsland-Stärke, C-110/99, EU:C:2000:695, bod 52, a z 28. júla 2016, Kratzer, C-423/15, EU:C:2016:604, bod 39).

155 Po druhé si takéto konštatovanie vyžaduje tiež subjektívnu okolnosť v tom zmysle, že zo všetkých objektívnych skutočností musí vyplývať, že hlavným cieľom predmetných úkonov je získanie neoprávnenej výhody. Zákaz zneužívajúcich postupov totiž nie je relevantný, pokiaľ by predmetné úkony mohli mať iné odôvodnenie než len získanie určitej výhody (rozsudky zo 14. decembra 2000, Emsland-Stärke, C-110/99, EU:C:2000:695, bod 53, a z 28. júla 2016, Kratzer, C-423/15, EU:C:2016:604, bod 40).

156 Je úlohou vnútroštátneho súdu, aby podľa vnútroštátnych pravidiel dokazovania, pokiaľ tým nie je ovplyvnená účinnosť práva Únie, overil, či v spore vo veci samej sú naplnené okolnosti, ktoré zakladajú zneužívajúce konanie (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 14. decembra 2000, Emsland-Stärke, C-110/99, EU:C:2000:695, bod 54 a citovanú judikatúru, ako aj z 28. júla 2016, Kratzer, C-423/15, EU:C:2016:604, bod 42).

157 S cieľom poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď však treba uviesť, že za predpokladu, že by zákazka bola zadaná bez predchádzajúcej výzvy na súťaž, čo je v rozpore s požiadavkami smernice 2004/17, nie je naplnená objektívna okolnosť. V takom prípade totiž nemožno usudzovať, že podmienky stanovené právnou úpravou Únie boli formálne dodržané.

158 Preto platí, že vzhľadom na to, že podmienky týkajúce sa existencie objektívnej a subjektívnej okolnosti sú kumulatívne, v prípade uvedenom v bode 151 tohto rozsudku, ktorý je predmetom siedmej otázky vo veci C-459/23, nemožno určiť, že by došlo k zneužitiu.

159 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody treba na siedmu otázku vo veci C-459/23 odpovedať tak, že zásada zákazu zneužitia práva sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby sa obstarávateľ mohol svojím návrhom domáhať zrušenia zmluvy, ktorú uzavrel s dodávateľom, z dôvodu, že táto zmluva bola uzavretá v rozpore s pravidlami verejného obstarávania, pričom však skutočným dôvodom tohto návrhu je zníženie rentability plnenia uvedenej zmluvy.

O trovách

160 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

1. Článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ v spojení s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie

sa má vykladať v tom zmysle, že:

nebráni opatreniam prijatým predsedom vnútroštátneho súdu, ktoré spočívajú v tom, že sudcovia vymenovaní do určitého senátu tohto súdu sa dočasne prideľujú do iného senátu tohto súdu, pričom títo sudcovia naďalej zasadajú aj vo svojom pôvodnom senáte, a zároveň platí, že k tomuto prideleniu došlo bez súhlasu týchto sudcov, daní sudcovia nemajú k dispozícii žiadny súdny prostriedok nápravy, ktorým by sa proti tomuto prideleniu mohli brániť, uvedené pridelenie znamená zvýšenie pracovného zaťaženia dotknutých sudcov a vyžaduje si od nich, aby sa venovali záležitostiam, ktoré nepatria do oblasti ich špecializácie, a uvedený predseda bol na tento súd vymenovaný za podmienok, ktoré nie sú v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ, t. j. takýmto opatreniam nebráni za predpokladu, že tieto opatrenia sú založené na legitímnych dôvodoch týkajúcich sa predovšetkým riadneho výkonu spravodlivosti, sú prijaté na základe vnútroštátnych noriem upravujúcich predmetný súd, sú dočasné a striktne časovo ohraničené, nespochybňujú vymenovanie dotknutých sudcov do ich pôvodného senátu a nevedú k preradeniu týchto sudcov do nižšej platovej triedy ani k vylúčeniu týchto sudcov z rozhodovania vo veciach, ktoré im boli pridelené.

2. **Článok 3 ods. 3 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb, zmenenej nariadením Komisie (ES) č. 1177/2009 z 30. novembra 2009, v spojení s článkom 20 ods. 1 smernice 2004/17, v znení zmien,**

sa má vykladať v tom zmysle, že:

nákup zelených certifikátov verejným podnikom obchodujúcim s elektrinou v zmysle článku 2 druhého odseku písm. k) a l) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES predstavuje činnosť vykonávanú na účely zásobovania – elektrinou – stálych sietí určených na poskytovanie služieb verejnosti v súvislosti s výrobou, prepravou alebo distribúciou elektriny.

3. **Článok 1 ods. 4 smernice 2004/17, zmenenej nariadením č. 1177/2009, v spojení s článkom 14 a článkom 17 ods. 2 smernice 2004/17, v znení zmien,**

sa má vykladať v tom zmysle, že:

– **na to, aby zmluva, ktorá zaväzuje zmluvné strany uzatvárať vykonávacie zmluvy za určitých podmienok, pokiaľ ide o cenu a množstvo, spadala pod pojem „rámcová dohoda“ v zmysle článku 1 ods. 4 smernice 2004/17, v znení zmien, musí sa v nej stanoviť obdobie, počas ktorého sa uplatňuje, a určiť maximálny objem dodávok, ktoré budú môcť byť predmetom následných zákaziek, s uvedením ich maximálneho množstva a/alebo hodnoty, pričom treba spresniť, že v tejto súvislosti nestačí jednoducho len uvedenie cenového vzorca uplatniteľného na účely výpočtu hodnoty zmlúv, ktoré sa majú uzavrieť, a nekvantifikovanej povinnosti uzatvárať vykonávacie zmluvy,**

– **v prípade, že pokiaľ ide o zmluvy, ktoré sa majú uzavrieť v priebehu daného obdobia na základe rámcovej dohody alebo v rámci zákaziek na dodávku tovaru alebo na služby, ktoré sa opakujú alebo pri ktorých sa plánuje obnovenie, ich predpokladaná hodnota, ako je vypočítaná na základe odsekov 3 a 5 článku 17 smernice 2004/17, v znení zmien, prekračuje prahovú hodnotu stanovenú v článku 16 písm. a) smernice 2004/17, v znení zmien, obstarávateľ musí buď zadať každú z po sebe nasledujúcich zákaziek v súlade s postupmi stanovenými v smernici 2004/17, v znení zmien, alebo musí v súlade s touto smernicou uzavrieť rámcovú dohodu v zmysle a pri dodržaní podmienok uvedených v článku 1 ods. 4 smernice 2004/17, v znení zmien.**

4. **Článok 2d ods. 1 písm. a) smernice Rady 92/13/EHS z 25. februára 1992, ktorou sa koordinujú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia o uplatňovaní právnych predpisov spoločenstva, o postupoch verejného obstarávania subjektov pôsobiacich vo vodnom, energetickom, dopravnom a telekomunikačnom sektore, zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2007/66/ES z 11. decembra 2007,**

   sa má vykladať v tom zmysle, že:

   uzavretie zmluvy v rozpore s pravidlami verejného obstarávania podlieha sankcii stanovenej v tomto ustanovení.

5. **Zásada zákazu zneužitia práva sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby sa obstarávateľ mohol svojím návrhom domáhať zrušenia zmluvy, ktorú uzavrel s dodávateľom, z dôvodu, že táto zmluva bola uzavretá v rozpore s pravidlami verejného obstarávania, pričom však skutočným dôvodom tohto návrhu je zníženie rentability plnenia uvedenej zmluvy.**

Podpisy